

Skatt, tull och exekution

Förslag till statens budget för 2020

Skatt, tull och exekution

Innehållsförteckning

Tabellförteckning.....	5
Diagramförteckning	6
1 Förslag till riksdagsbeslut	7
2 Skatt, tull och exekution	9
2.1 Omfattning.....	9
2.2 Utgiftsutveckling	9
2.2.1 Mål för utgiftsområdet	11
2.3 Resultatredovisning.....	11
2.3.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	11
2.3.2 Resultat.....	11
2.3.3 Analys och slutsatser	11
2.4 Politikens inriktning	12
3 Skatt.....	15
3.1 Mål för skatt	15
3.2 Resultatredovisning.....	15
3.2.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	15
3.2.2 Resultat.....	16
3.2.3 Analys och slutsatser	20
3.3 Politikens inriktning	21
3.4 Budgetförslag.....	23
3.4.1 1:1 Skatteverket.....	23
4 Tull.....	25
4.1 Mål för tull.....	25
4.2 Resultatredovisning.....	25
4.2.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	25
4.2.2 Resultat.....	26
4.3 Analys och slutsatser	29
4.4 Politikens inriktning	30
4.5 Budgetförslag.....	31
4.5.1 1:2 Tullverket	31
5 Exekution.....	33

5.1	Mål för exekution	33
5.2	Resultatredovisning	33
5.2.1	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder	33
5.2.2	Resultat	34
5.2.3	Analys och slutsatser.....	37
5.3	Politikens inriktning.....	37
5.4	Budgetförslag	38
5.4.1	1:3 Kronofogdemyndigheten	38

Tabellförteckning

Tabell 1.1	Anslagsbelopp	7
Tabell 2.1	Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution	9
Tabell 2.2	Härledning av ramnivån 2020–2022. Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution	10
Tabell 2.3	Ramnivå 2019 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution	11
Tabell 3.1	Skatte- och avgiftsintäkter.....	16
Tabell 3.2	Skattefelets storlek 2014–2016.....	16
Tabell 3.3	Beskattning och kontrollverksamhet.....	17
Tabell 3.4	Motverka ekonomisk brottslighet	18
Tabell 3.5	Folkbokföringsverksamheten.....	19
Tabell 3.6	Förtroende för Skatteverkets verksamhet	20
Tabell 3.7	Anslagsutveckling 1:1 Skatteverket	23
Tabell 3.8	Offentligrättslig verksamhet	23
Tabell 3.9	Uppdragsverksamhet	23
Tabell 3.10	Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:1 Skatteverket.....	24
Tabell 4.1	Tullar, skatter och avgifter tas in rättssäkert och kostnadseffektivt ...	26
Tabell 4.2	Förebygga och motverka brottslighet inom tullområdet	27
Tabell 4.3	Förtroendet för Tullverkets verksamhet.....	29
Tabell 4.4	Anslagsutveckling 1:2 Tullverket	31
Tabell 4.5	Offentligrättslig verksamhet	31
Tabell 4.6	Uppdragsverksamhet	31
Tabell 4.7	Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:2 Tullverket	31
Tabell 5.1	Indrivning och verkställighet, skuldsanering samt brottsbekämpning	34
Tabell 5.2	Förtroende för Kronofogdemyndighetens verksamhet	36
Tabell 5.3	Anslagsutveckling 1:3 Kronofogdemyndigheten.....	38
Tabell 5.4	Offentligrättslig verksamhet	38
Tabell 5.5	Uppdragsverksamhet	38
Tabell 5.6	Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:3 Kronofogdemyndigheten	39

Diagramförteckning

Diagram 3.1	Uppbörd fördelad på inkomstitel.....	16
Diagram 4.1	Uppbördsfelet.....	26
Diagram 4.2	Samhällsnytta av beslagtagna narkotika	28
Diagram 5.1	Inkomna ansökningar om skuldsanering	36

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen anvisar ramanslagen för budgetåret 2020 under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt tabell 1:1.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1	Skatteverket	7 924 955
1:2	Tullverket	2 123 025
1:3	Kronofogdemyndigheten	2 009 009
Summa		12 056 989

2 Skatt, tull och exekution

2.1 Omfattning

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution omfattar huvuduppgifterna beskattning, uppbörd av skatt, tull och avgifter. Nära knutet till och starkt integrerat med huvuduppgifterna finns verksamheter som folkbokföring, fastighetstaxering, id-kort, bouppteckningar, gränsskydd och verkställighet av enskildas betalningsanspråk.

Inom skatte-, tull- och exekutionsområdet bedrivs också brottsbekämpning. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är förvaltningsmyndigheter inom respektive område. Kustbevakningen bedriver viss verksamhet inom utgiftsområdet genom att ansvara för tullkontrollen till sjöss.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Miljoner kronor

	Utfall 2018	Budget 2019 ¹	Prognos 2019	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
1:1 Skatteverket	7 634	7 569	7 497	7 925	7 921	8 020
1:2 Tullverket	1 896	1 980	1 960	2 123	2 282	2 315
1:3 Kronofogdemyndigheten	1 916	1 960	1 988	2 009	2 034	2 065
Totalt för utgiftsområde 03 Skatt, tull och exekution	11 446	11 509	11 445	12 057	12 237	12 400

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

**Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2020–2022.
Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution**

Miljoner kronor

	2020	2021	2022
Anvisat 2019¹	11 523	11 523	11 523
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	275	449	622
Beslut	296	293	285
Varav BP20 ³	286	190	180
Överföring till/från andra utgiftsområden	-37	-28	-29
Varav BP20 ³			
Övrigt			
Ny ramnivå	12 057	12 237	12 400

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2019. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2021 och 2022 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Utgiftsområdets sammanlagda utgifter uppgick 2018 till 11,4 miljarder kronor. Prognosen för utfallet 2019 är nivå med 2018 vilket är 64 miljoner kronor lägre än anvisade anslag. Föreslagen anslagsnivå för utgiftsområdet 2020 är 548 miljoner kronor högre än 2019. Ökningen av utgiftsområdet beror på pris- och löneomräkning, som för 2020 uppgår till 275 miljoner kronor, samt beslut i denna proposition och tidigare budgetbeslut i riksdagen på 296 miljoner kronor. Anslagsförändringarna redovisas detaljerat under respektive delområde.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Skatteverkets anslag ökas med sammanlagt 152 miljoner kronor 2020 för skatteförslag som regeringen avser att återkomma till riksdagen med. Det är förslag om att införa ett ingångsavgift och förslag om att införa ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp vid beskattning av utomlands bosatta personer som tillfälligt arbetar i Sverige (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 12). För 2021 beräknas anslaget varaktigt ökas med 60 miljoner kronor.

Som en del i regeringens satsning för att bekämpa välfärdsbrott ökas Skatteverkets anslag med 65 miljoner kronor 2020 för att höja kvaliteten i folkbokföringen och för ett system som gör det möjligt för vissa myndigheter att få tillgång till uppgifter om bankkonton. För 2021 beräknas anslaget ökas med 68 miljoner kronor och för

2022 beräknas anslaget ökas med 58 miljoner kronor. Anslaget beräknas varaktigt ökas med 28 miljoner kronor fr.o.m. 2023.

Tullverkets anslag ökas med 40 miljoner kronor 2020 för att förstärka Tullverkets verksamhet. Anslaget beräknas öka varaktigt fr.o.m. 2021 med 40 miljoner kronor. Anslaget minskar varaktigt med 3 miljoner kronor fr.o.m. 2020 för finansiera uppdrag till Ekonomistyrningsverket.

För att möta behovet av samverkan för att bekämpa välfärdsbrott och för att bekämpa annan ekonomisk brottslighet ökas Kronofogdemyndighetens anslag med 25 miljoner kronor 2020. För 2021 respektive för 2022 beräknas anslaget ökas med 20 miljoner kronor.

Kronofogdemyndigheten kommer att få hantera fler ärenden med anledning av att regeringen anser att ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp bör införas vid beskattning av utomlands bosatta personer som tillfälligt arbetar i Sverige. Anslaget ökas därför med 6,5 miljoner kronor 2020. För 2021 beräknas anslaget varaktigt ökas med 4,5 miljoner kronor.

Ovanstående förslag innebär att samtliga myndigheter kan rekrytera. För främst Tullverket kommer det innebära att antalet anställda vid myndigheten ökar.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

I budgetpropositionen för 2018 och i budgetpropositionen för 2019 ökades Skatteverkets anslag för införandet av nya skatteregler som bl.a. krävde it-utveckling som nu är genomförd. Anslaget minskar därför planenligt 2020 med ca 64 miljoner kronor.

I budgetpropositionen för 2018 ökades Skatteverkets anslag för att öppna tio nya servicekontor. Anslaget ökas 2020 med 35 miljoner kronor. Sedan den 1 juni 2019 ansvarar Statens servicecenter för lokal statlig service. Enligt vad som angavs i budgetpropositionen för 2019 överförs därför medel till Statens servicecenter.

Tidigare beräknad anslagsökning för att förstärka Tullverkets verksamhet innebär att anslaget ökas med ca 74 miljoner kronor 2020.

I budgetpropositionen för 2016 ökades Kronofogdemyndighetens anslag tillfälligt för att hantera ett ökat antal ansökningar om skuldsanering med anledning av skuldsaneringslagen som trädde i kraft i november 2016. Anslaget minskar

med 20 miljoner kronor för att den tillfälliga satsningen upphör.

Tabell 2.3 Ramnivå 2019 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Miljoner kronor

	2020
Transfereringar ¹	55
Verksamhetsutgifter ²	11 945
Investeringar ³	57
Summa ramnivå	12 057

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2018 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

Utgiftsområdets utgifter utgörs i huvudsak av verksamhetsutgifter.

2.2.1 Mål för utgiftsområdet

Målet för utgiftsområdet är att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt motverka brottslighet (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:SkU1 rskr. 2017/18:78).

2.3 Resultatredovisning

En övergripande resultatbedömning av utgiftsområdet görs i huvudsak utifrån målet för utgiftsområdet och bygger på resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder. Stöd för resultatbedömningen är bl.a. respektive myndighets årsredovisning, utvärderingar, rapporter och Riksrevisionens iakttagelser. En detaljerad resultatredovisning och bedömning följer under delområdena skatt, tull respektive exekution.

2.3.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

En utgångspunkt är att bedömningsgrunder, snarare än resultatindikatorer, har använts för att analysera och bedöma utvecklingen. Detta då det är förknippat med stora osäkerheter att isolera enskilda företeelser som förklaringar till en för-

ändring. Även om indikatorerna inte ger någon fullständig bild av utgiftsområdets i många fall komplexa verksamhet tillför de relevant information för att göra en bedömning av hur utgiftsområdet har utvecklats. På grund av myndigheternas olika karaktärer och omfattning presenteras indikatorerna och bedömningsgrunderna i sitt sammanhang för respektive delområde skatt, tull och exekution.

2.3.2 Resultat

Resultatet presenteras i sitt sammanhang under delområdena skatt, tull respektive exekution. Där återfinns detaljerad redovisning, analys och bedömning av resultat.

2.3.3 Analys och slutsatser

Regeringens samlade bedömning är att måluppfyllelsen är god och att myndigheternas insatser i hög grad bidrar till att uppfylla målet för utgiftsområdet. Riksrevisionen har granskat myndigheternas årsredovisningar och dessa har bedömts som i allt väsentligt rättvisande.

Säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn

Myndigheternas verksamhet och resultat följer samhällsutvecklingen och konjunkturen vilket t.ex. kan noteras i att skatteintäkterna och beloppet som Kronofogdemyndigheten drivit in har ökat samt att företag har i högre grad valt att använda förmånsarrangemang för att importera varor till lägre tullsatser.

Uppbördsförlusterna är fortfarande låga. Regeringen bedömer att de informations- och kunskapsinsatser samt kontroller som har genomförts har bidragit till att begränsa skattefelet, dvs. skillnaden mellan de fastställda beloppen och de teoretiskt riktiga.

Bidra till ett väl fungerande samhälle

Gemensamt för Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är att myndigheterna ska fokusera på insatser för att förenkla regelverk och förebygga fel så att det blir rätt från början.

Samverkan mellan myndigheterna inom utgiftsområdet och med andra myndigheter har förstärkts. I samarbete med andra har insatser genomförts i syfte att förhindra att välfärdsystemen missbrukas. Regeringens bedömning är att verksamheten inom utgiftsområdet har bidragit till att motverka att samhällssystemen utnyttjas på ett icke avsett sätt.

Allmänhetens och företagens förtroende för myndigheterna har historiskt sett varit högt. Regeringens bedömning utifrån myndigheternas rankning i kvalitets- och anseendemätningar är att förtroendet är fortsatt högt för utgiftsområdet och att samtliga myndigheter bedriver ett positivt och långsiktigt arbete för att stärka allmänhetens och företagens förtroende.

Regeringen bedömer att myndigheterna bidragit till att öka antalet statliga arbetstillfällen utanför storstadsområdena. Tullverket och Kronofogdemyndigheten har under året genomfört lokalisering av viss verksamhet från Stockholm till andra orter (Fi2019/00457/S3 och Fi2018/03341/S3). Skatteverket har inlett arbetet med att lokalisera fler arbetstillfällen till Kiruna (Fi2018/03673/S3).

Motverka brottslighet

Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten har bidragit i det gemensamma samverkansarbetet mot organiserad brottslighet bl.a. genom olika administrativa åtgärder som kan minska eller förhindra aktörers möjligheter att fortsätta med olika brottsupplägg.

Alla tre myndigheterna deltog t.ex. i en insats i Malmö 2017 och 2018 mot organiserad brottslighet. Insatsen var riktad mot ett nätverk som bedömdes vara inblandat i det dödliga våldet i staden, narkotikadistribution i utsatta områden och avancerade upplägg för ekonomisk brottslighet. Insatsen resulterade i den högsta höjningen av skatt, betalningssäkrat belopp och utmäta tillgångar av alla insatser som bedrevs inom ramen för samverkan mot organiserad brottslighet under 2018. Sammantaget ledde arbetet till flera fällande domar för narkotikabrott och ekonomisk brottslighet. Regeringen ser positivt på hur samverkan mellan myndigheterna har utvecklats och medfört goda resultat.

2.4 Politikens inriktning

Myndigheterna inom utgiftsområdet ska underlätta för allmänhet och företag att göra rätt för sig. Regeringen understryker vikten av att allmänhet och företag som kommer i kontakt med myndigheterna ska få en enhetlig och rättssäker behandling. Kvinnor och män ska ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheterna. Ett jämställdhetsperspektiv ska integreras i allt arbete som bedrivs vid myndigheterna för att bidra till att uppnå regeringens mål för jämställdhetspolitiken.

Regeringen anser att de regelverk och rutiner som myndigheterna själva beslutar om ska vara så enkla som möjligt. För att stärka legitimiteten ska reglerna vara möjliga att förstå och inte leda till stora administrativa kostnader för dem som ska tillämpa dessa. Nyttan av förenklingar ska dock alltid vägas mot vikten av att motverka fel och fusk. Kontroller och sanktioner syftar till att förstärka och upprätthålla normer och att se till att regelverken följs. Myndigheterna ska bidra med att utarbeta förslag till förenklingar av de nationella och internationella regelverken, med beaktande av behovet av kontrollmöjligheter.

Myndigheterna ska utifrån sina respektive kompetensområden fortsätta att bidra till och utveckla samverkan inom ramen för arbetet med att förhindra och motverka organiserad brottslighet. Myndigheterna ska även fortsatt förstärka arbetet med att förhindra och motverka penningtvätt, finansiering av terrorism och annan brottslighet kopplad till terrorism. Samverkan är central eftersom frågorna är komplexa och berör flera myndigheter.

Utgiftsområdets myndigheter bidrar i flera fall med information som ligger till grund för andra myndigheters beslut om bidrag och utbetalningar. Det är angeläget att myndigheterna samarbetar med andra statliga och relevanta kommunala myndigheter för att säkerställa att stöd lämnas till dem det är avsett för och inte till oseriösa aktörer eller kriminella.

Skatteverket och Tullverket ska som bevakningsansvariga myndigheter bidra till samhällets krisberedskap och totalförsvaret (se utg.omr. 6 avsnitt 4).

Regeringen bedömer att fortsatta förändringar och effektiviseringar i myndigheternas verksamheter är nödvändiga för att klara av framtidens krav. I detta sammanhang är digitalisering av arbetsflöden liksom utveckling av digitala tjänster

för att effektivisera av stor betydelse. Myndigheternas utveckling ska även förbättra servicen till allmänhet och företag. Såväl digitala tjänster för allmänhet och företag som myndigheternas verksamhetssystem ska präglas av hög it- och informationssäkerhet. Myndigheterna ska fortsätta enligt befintliga planer att bidra till statlig närvaro i hela landet (se utg.omr. 2 avsnitt 4).

3 Skatt

3.1 Mål för skatt

Skatteverket bidrar till att målet för utgiftsområdet uppnås genom att

- fastställa skatte- och avgiftsintäkter rättsäkert, kostnadseffektivt och på ett sätt som är enkelt för såväl allmänhet och företag som Skatteverket, och
- förebygga och motverka ekonomisk brottslighet.

Skatteverket ska arbeta på ett sådant sätt att allmänhet och företag har förtroende för Skatteverkets verksamhet och att kvinnor och män ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten.

3.2 Resultatredovisning

Resultatbedömningen av delområde skatt görs i huvudsak utifrån Skatteverkets bidrag till målet ovan. Till stöd för regeringens bedömning av resultatet finns bl.a. Skatteverkets årsredovisning, rapporter och Riksrevisionens iakttagelser.

3.2.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Ett urval av indikatorer används i syfte att ge en övergripande bild av delområdet och beskriva hur det har utvecklats under året. Några av indikatorerna har även använts för den samlade analysen för hela utgiftsområdets utveckling i avsnitt 2 Skatt, tull och exekution. Dessa har markerats med (UO). De övriga indikatorerna används

specifikt för att belysa och fördjupa redovisningen vad gäller utvecklingen inom delområde skatt.

Resultatindikatorer och bedömningsgrunder för verksamhet som syftar till att skatte- och avgiftsintäkter säkerställs på ett rättssäkert och effektivt sätt är

- total uppbörd och uppbördsförlustens storlek (UO),
- skattefelets storlek och utveckling (UO),
- användning av digitala tjänster,
- andel av revisioner som resulterar i ändring,
- antal tillfällen som Skatteverket begärt information från andra länder, och
- andel överprövningsärenden i domstol som innebär ändring.

Resultatindikatorer och bedömningsgrunder för verksamhet som syftar till att förebygga och motverka ekonomisk brottslighet är

- antal beslutade brottsanmälningar,
- antal anmälda brottsmisstankar, samt
- antal inkomna och avslutade brottsutredningar.

Resultatindikatorer och bedömningsgrunder för arbetet med god registerkvalitet för att bidra till ett väl fungerande samhälle är

- antal avslutade ärenden,
- andel utredningar av totalt antal signaler om felaktiga uppgifter,
- andel utredningar av impulser som resulterar i ändring, och

- andel överprövningsärenden i domstol som innebär ändring.

Resultatindikatorer och bedömningsgrunder för verksamhet som syftar till att allmänhet och företag ska ha förtroende för Skatteverkets verksamhet är

- enkelt att nå myndigheten (UO), och
- ranking och resultat i kvalitets- och anseendemätningar (UO).

3.2.2 Resultat

Fastställa skatte- och avgiftsintäkter

Skatteverket fastställer och redovisar den stora merparten av de skatter som betalas i Sverige.

Tabell 3.1 Skatte- och avgiftsintäkter

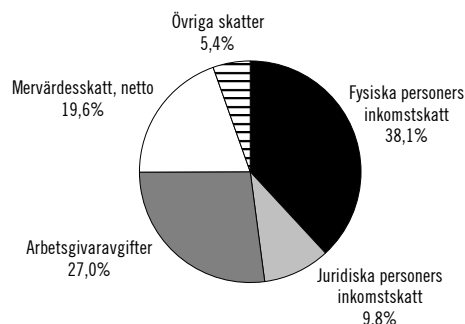
	2016	2017	2018
Uppbörd, brutto (mdkr)	1 936	1 993	2 089
Uppbörd, netto (mdkr)	1 173	1 189	1 261
Uppbördsförlusten (%)	0,24	0,29	0,23

Källa: Skatteverket.

Under 2018 betalades 2 089 miljarder kronor i skatt. Det är en ökning med 4,8 procent jämfört med 2017, vilket motsvarar 97 miljarder kronor. Uppbördens fördelning framgår av diagram 3.1. Efter utbetalningar av kommunalskattemedel m.m. var nettouppbördens 1 261 miljarder kronor, vilket är 73 miljarder kronor högre än 2017. Uppbördens förändring beror främst på förhållanden som ligger utanför Skatteverkets inflytande. Det handlar t.ex. om förändringar av skatteregler, löner, priser och konjunkturläge.

Uppbördsförlusten, dvs. andel av fastställda skatter som inte har betalats till Skatteverket, uppgick 2018 till 0,23 procent vilket motsvarar 4,7 miljarder kronor. Det är 1,1 miljarder kronor mindre än 2017 och i samma nivå som 2016. Den högre uppbördsförlusten 2017 berodde i huvudsak på ett enskilt ärende. Uppbördsförlusten i internationell jämförelse mycket låg. I OECD:s rapport Working Smarter in Tax Debt Management 2014 var genomsnittet för de länder som deltog i undersökningen ca 3 procent.

Diagram 3.1 Uppbörd fördelad på inkomsttitel

Källa: Skatteverket.

Skattefelets utveckling

Skattefelet är skillnaden mellan de fastställda beloppen och de teoretiskt riktiga. Utifrån resultatet av slumpvisa kontroller som Skatteverket har genomfört, beräkningar av mervärdesskattefelet och olika antaganden har Skatteverket kunnat redovisa delar av det genomsnittliga kontrollerbara skattefelet för beskattningsåren 2014–2016. Företeelser som bl.a. svartarbete och utländska kapitalinkomster kan inte kontrolleras med de metoder som används för att bedöma skattefelet. Bedömningar av skattefel är förknippade med stora osäkerheter och resultatet måste användas med stor försiktighet.

Tabell 3.2 Skattefelets storlek 2014–2016

Del av kontrollerbara skattefelet	Belopp (mdkr)	Andel av teoretisk skatt (%)
Privatpersoner	10,4	1,4
– kvinnor	2,5	0,8
– män	3,9	0,9
– skattekonsekvens för delägare och anställda i företag	4,0	0,5
Mervärdesskatt ¹	i.u.	0,6
Små och medelstora företag	14,2	3,5
Stora företag (arbetsgivar.avg.)	0,6 (+0,5 ²)	0,4
Punktskatt, alkohol	2,0	13
Punktskatt, cigaretter	0,3	2

¹ Medelvärde av beräkningar för 2016 gjorda av Statistiska centralbyrån respektive Center for Social and Economic Research (CASE).

² Skattefelet för arbetsgivaravgifter ger i sin tur ett skattefel för skatt på inkomst av tjänst på 0,6 mdkr och för inkomst av näringsverksamhet -0,1 mdkr.
Källa: Skatteverket.

Vilka delar av skattefelet som har kunnat bedömas framgår av tabell 3.2. Metodutveckling för att öka bedömningarnas fullständighet sker kontinuerligt och därför kan bedömningen av skattefelets storlek inte jämföras med den bedömning som redovisades i budgetpropositionen för 2019. Skillnaden ska inte tolkas som att skattefelet har

förändrats. Det behövs resultat från betydligt fler år innan det kan bli möjligt att bedöma skattefelets utveckling över tid

Sammantaget uppgick de delar för vilka skattefelet beräknats till ca 28 miljarder kronor. För privatpersoner är det framför allt resor till och från arbetet samt försäljning av småhus som bidrar till skattefelet. Det uppskattade skattefelet är större för män än för kvinnor. Statistiska centralbyrån och Center for Social and Economic Research (CASE) har gjort var sin beräkning av mervärdesskattefelet 2016. Metoderna är olika och skillnaderna är svåra att värdera. Därför har Skatteverket valt ett medelvärde av beräkningarna. Av uppskattat skattefel för små och medelstora företag står aktiebolag för 5,8 miljarder kronor och enskild näringsverksamhet för 7 miljarder kronor. För större företag har Skatteverket enbart kunnat uppskatta skattefelet för arbetsgivaravgifter.

Skatteverket har bedömt skattefelets utveckling sammantaget genom indikatorer som speglar utvecklingen av skattefelet och faktorer som påverkar skattefelet. Indikatorerna i attitydundersökningarna som Skatteverket genomfört 2018 visade ingen entydig utveckling och ingen förändring var statistiskt säkerställd. Förutsättningarna att göra rätt förbättrades eftersom användningen av digitala tjänster fortsatte att öka 2018 och felutrymmet var oförändrat. Resultatet för enkätfrågor om upplevd risk för upptäckt, motivation och social tillit hade en fördelaktig utveckling och var något högre än 2013–2017. Sammantaget bedömer Skatteverket att skattefelet varit oförändrat mellan 2017 och 2018.

Beskattning och kontrollverksamhet

För att säkerställa att rätt skatt tas ut och betalas så att skattefelet begränsas genomför Skatteverket förebyggande åtgärder och kontroller. De förebyggande åtgärderna består av vägledning, strukturutveckling och attitydpåverkan. Därutöver måste myndighetens hantering av vissa grundläggande funktioner hålla hög kvalitet. Det handlar t.ex. om effektiv ärendehantering, väl fungerande it-system och god registerkvalitet.

Användningen av e-tjänster var fortfarande hög vilket bidragit till att ärendehandläggningen och kontrollen har effektiviserats ännu mer. Antalet kontrollbesök var ca 6 300 fler än 2017 eftersom antalet personalliggarkontroller ökade till följd av dels att kravet vidgades till tre nya verksamheter, dels att en särskild satsning inom

byggbranschen gjordes. Revisionerna som resulterade i ändring var 77 procent vilket är lägre än tidigare år. Andelen överprövningsärenden i domstol som innebär ändring är i nivå med tidigare år.

Tabell 3.3 Beskattning och kontrollverksamhet

	2016	2017	2018
Andel e-deklaration privatpersoner (%)	83	85	87
– kvinnor	52	52	50
– män	48	48	50
Andel e-deklaration företag (%)	37	42	45
Andel e-deklaration mervärdesskatt och arbetsgivaravgifter (%)	86	89	97
Andel revisioner som resulterat i ändring (%)	80	82	77
Antal tillfällen som Skatteverket begärt information från andra länder (direkt skatt)	1 630	800	422
– Varav tillfällen informationsutbytesavtalen tillämpats	101	75	51
Andel överprövningsärenden i domstol som innebär ändring (%)	16	13	14

Källa: Skatteverket.

Resultatet av en Kantar Sifo-undersökning i oktober 2018 visade att en majoritet av de som använt systemet för arbetsgivardeklaration på individnivå sedan den 1 juli 2018 upplevde att inlämningen har fungerat bra. Systemet infördes fullt ut vid årsskiftet 2019 och under våren konstaterade Skatteverket att den största systemförändringen på lång tid var genomförd med i huvudsak gott resultat. Majoriteten av ca 400 000 arbetsgivare har klarat förändringen och företagen kan välja att redovisa till Skatteverket direkt från det affärssystem som respektive företag använder. Behovet av service till arbetsgivarna har varit större än vad som förutsågs inför ikraftträdandet och resursförstärkning från kontrollverksamheten har varit nödvändig.

För att spåra tillgångar utomlands fortsatte Skatteverket att samarbeta med fler länder och att använda Sveriges informationsutbytesavtal. Under 2018 har ca 50 nya länder utbytt information om finansiella konton och det första utbytet av land-för-land-rapportering genomfördes. Även om det internationella informationsutbytet omfattar både direkt skatt och mervärdesskatt avser uppgifterna som redovisas i tabell 3.3 enbart förfrågningar om direkt skatt för enskilda eftersom informationsutbytesavtalen vanligtvis används i dessa fall och mer sällan i utredningar om

mervärdesskatt. Att antalet tillfällen nästan har halverats jämfört med 2017 förklaras av att det i antal tillfällen ingår ca 16 förfrågningar som inkluderade ett stort antal personer som tidigare år räknats som enskilda förfrågningar.

Förebygga och motverka ekonomisk brottslighet

Skatteverkets arbete med att förebygga och motverka ekonomisk brottslighet sker i beskattningsverksamheten och vid den särskilda skattebrottsenheten, men även i folkbokförings- och idkortsverksamheten. Skattebrottsenheten biträder åklagare vid Ekobrottsmyndigheten i förundersökningar om misstanke om brott enligt skattebrottslagen (1971:69) och om bokföringsbrott. Inom skattebrottsenheten bedrivs även underrättelseverksamhet. Försöket med åklagare på plats i Skatteverkets lokaler i Solna som inleddes 2017 har bedömts som framgångsrikt och fortsatte därför under 2018. I Ekobrottsmyndighetens årsredovisning framgår att var tredje förundersökning som inleddes av åklagare 2018 utreddes av Skatteverket. Dessa utredningar höll regelmässigt hög kvalitet och skattebrottsutredningarna var därmed en viktig utredningsresurs för Ekobrottsmyndigheten.

Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten har sedan 2016 förstärkt och intensifierat arbetet mot skattefusk och skattebrott. Under 2018 arbetade myndigheterna tillsammans för att hitta dolda tillgångar i utlandet och mervärdesskattebedrägerier i samband med gränsöverskridande handel. Skatteverket förstärkte även utredningar avseende skatteundandragande vid återbetalning av mervärdesskatt samt arbetet med grövre och avancerat fusk avseende olagliga läkemedel och kryptovalutor. I fall där kryptovalutor används i syfte att försvåra upptäckt finns det ofta kopplingar till penningtvätt. I samverkan med Läke- medelsverket, Polismyndigheten och Tullverket har Skatteverket arbetat med att finna och utreda oregistrerade nätapotek.

Tabell 3.4 Motverka ekonomisk brottslighet

Antal			
	2016	2017	2018
Beslutade brottsanmälningar	2 533	2 466	2 267
Anmälda brottsmisstankar	22 644	19 465	20 056
Inkomna brottsutredningar	1 336	1 261	1 256
Avslutade brottsutredningar	1 199	1 108	1 210

Källa: Skatteverket.

Den ekonomiska brottsligheten blir alltmer komplex, får fler internationella förgreningar och kopplingar till den digitala ekonomin. Antalet brottsanmälningar från Skatteverkets beskattningsverksamhet var 2018 något lägre än tidigare år. Minskningen förklaras av ett förändrat arbets sätt i syfte att ge högre grad av lagföring i de ärenden som anmäls. Antalet anmälda brottsmisstankar, inkomna och avslutade brottsutredningar är i nivå med tidigare år.

Brottsutredningar om organiserad brottslighet prioriterades under 2018 och folkbokföringsverksamheten deltog i flera insatser inom ramen för samverkan mot organiserad brottslighet. Underrättelsesamverkan med bl.a. Ekobrottsmyndigheten och Säkerhetspolisen fördjupades och Skatteverkets digitala utbyten inom rättsväsendets informationsförsörjning utökades till Sveriges domstolar och Kriminalvården. Digitalt utbyte är säkrare, mer effektivt och enhetligt än den tidigare manuella pappershanteringen.

Rättvisande uppgifter för att bidra till ett väl fungerande samhälle

En viktig del i att bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag är att Skatteverket upprätthåller en god kvalitet i de register som myndigheten ansvarar för. Att uppgifterna i folkbokföringen speglar befolkningens bosättning, identitet och familjerättsliga förhållanden är inte bara en förutsättning för Skatteverkets fastställande av skatter utan även för att andra samhällsfunktioner ska ha ett korrekt underlag för beslut och åtgärder.

Tabell 3.5 Folkbokföringsverksamheten

	2016	2017	2018
Antal avslutade ärenden (tusental)	3 288	3 368	3 344
- varav invandringsärenden (tusental)	140	135	122
- varav flyttärenden (tusental)	1 655	1 754	1 832
Andel utredningar av totalt antal signaler om felaktiga uppgifter (%)	41	32	28
Andel utredningar som resulterar i ändring (%)	78	79	81
Andel överprövningsärenden i domstol som innebär ändring (%)	7	7	9

Källa: Skatteverket

Resultatet för folkbokföringsverksamheten är fortsatt inte tillfredsställande och Skatteverkets generaldirektör bedömer att bristerna avseende den interna styrningen och kontrollen av folkbokföringen kvarstår. De genomförda åtgärderna för att hantera balanser inom invandringsärendena har inte lett till önskat resultat. Av ärenden som avsåg invandring från Norden och övriga länder utöver EU/EES var 62 procent avslutade inom 14 dagar, vilket var lägre än 2017 och Skatteverkets målsättning om 80 procent. Särskilt när det gäller invandring från EU och EES, är bedömningen av uppehållsrätt tidskrävande och ställer höga krav på underlag och kompetens. Av dessa ärenden avslutades bara 54 procent inom 30 dagar, vilket också var lägre än föregående år.

Andelen genomförda utredningar av det totala antalet signaler om misstänkta felaktiga uppgifter i folkbokföringen fortsatte att minska till 28 procent. Andelen av utredningarna inom bosättningskontroll som resulterade i ändring var fortsatt hög. Andelen överprövningsärenden i domstol som innebär ändring ökade något. Skatteverkets attitydundersökning bland privatpersoner visade att 15 procent av de tillfrågade känner någon som är folkbokförd på fel adress. Det indikerar att det finns en utmaning att upprätthålla korrekta register. Kunskapen om folkbokföringsfelet är fortfarande bristfällig, men hösten 2018 redovisade Skatteverket en metod för att systematiskt kunna följa upp kvaliteten i folkbokföringen (Fi2018/03199/S3). I årsredovisningen för 2019 kommer skattningar på tre olika fel att redovisas.

Under 2018 införde Skatteverket en applikation i handläggningen av ärende som rör inflyttning till Sverige och tilldelning av samordningsnummer som ska uppmärksamma om det förekommer att personer använder sin identitetshandling flera gånger (Fi2018/03901/S3). Det

krävs en fortsatt användning av applikationen innan det går att värdera omfattningen av ett eventuellt missbruk.

Den 1 juli 2018 trädde nya bestämmelser i folkbokföringslagen (1991:481) i kraft. Genom lagändringarna har Skatteverket fått möjlighet att avregistrera falska identiteter från folkbokföringen och göra kontrollbesök för att kontrollera en persons bosättning. Dessutom har folkbokföringsbrott införts på nytt. Ofta är folkbokföringsbrott en del i utredningar av ekonomisk brottslighet tillsammans med skattebrott, bokföringsbrott etc. och då anmäls inte detta brott specifikt. Det har därför hittills endast gjorts ett fåtal anmälningar. Folkbokföringsbrottet är även en ingång för myndigheterna i bekämpningen av organiserad brottslighet där falska identiteter ofta är ett inslag. Den nya lagstiftningen har också bidragit till att Skatteverkets under rättelser till andra myndigheter om misstänkta felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen ökade under 2018. När det gäller möjligheten att avregistrera falska identiteter från folkbokföringen har Skatteverket inlett ca 200 utredningar om misstänkta falska identiteter.

Förtroende för Skatteverkets verksamhet

Ett högt förtroende för Skatteverket påverkar viljan att göra rätt och efterlevnaden av skatte-reglerna positivt. Undersökningar som Skatteverket och andra aktörer har genomfört visade att förtroendet för Skatteverket hos allmänhet och företag fortfarande är högt.

Skatteverkets undersökningar 2018 avseende privatpersoner och företag visade att förtroendet för Skatteverket ökade och skillnaden var statistiskt säkerställd. Kvinnor hade fortsatt något högre förtroende för Skatteverket än män enligt enkätsvaren. Förtroendet för Skatteverket ökade mest bland männen. Resultatet från andras mätningar visar att förtroendet är oförändrat sedan 2017. I Kantar Sifos anseendemätning 2018 fick Skatteverket ett gott resultat. Ett anseendeindex på 50 eller över är ett högt anseende för myndigheter och medelvärdet var 30 för de 40 myndigheter som ingick i mätningen. I Service Score mäts svenska konsumenters upplevda service i 22 branscher. I senaste mätningen fick Skatteverket högst resultat bland myndigheter.

Tabell 3.6 Förtroende för Skatteverkets verksamhet

	2016	2017	2018
Andelen privatpersoner som instämmer i att de har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift (%)	67	68	76
– kvinnor	69	69	76
– män	66	67	75
Andel företag som instämmer i att de har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift (%)	73	74	78
Kantar Sifos anseendemätning (indexvärde)	48	50	49
Service Score (indexvärde)	56,9	57,1	58,3
Andelen privatpersoner som instämmer i att det är lätt att få information av Skatteverket (%)	67	69	72
– kvinnor	67	71	69
– män	66	67	75
Andelen företag som instämmer i att det är lätt att få information av Skatteverket (%)	62	63	59

Källa: Kantar Sifo, ServiceScore och Skatteverket.

Att enkelt kunna komma i kontakt med Skatteverket och få den service som efterfrågas är viktigt för förtroendet för myndighetens verksamhet. Information och service ska därför vara behovsanpassad och lättillgänglig. Skatteverkets attitydundersökningar visade att sju av tio tillfrågade bland privatpersoner instämde i påståendet att det är lätt att få information av Skatteverket, vilket var i nivå med föregående år. Det fanns fortfarande en skillnad mellan kvinnor och män. Andelen företag som instämde i samma påstående var något lägre jämfört med tidigare år.

Skatteverket bidrar till regeringens mål om jämn fördelning av makt och inflytande samt ekonomisk jämställdhet i kontakterna med allmänhet och företag. I en undersökning av bemötandet i skatteupplysningen som genomfördes 2018 konstaterades att det var mycket små skillnader i bemötandet kopplade till om den som ringde var kvinna eller man. Helt fritt från skillnader i bemötandet beroende på kön, ålder eller bakgrund var det dock inte i de 366 samtal som observerades i undersökningen. I kvalitetssäkringen av ärendehanteringens granskas om kvinnor och män i samma utsträckning får korrekta beslut och därmed har samma ekonomiska skyldigheter och möjligheter inom myndighetens område. Resultatet 2018 visade små skillnader inom felmarginalen mellan kvinnor och män.

Skatteverket har under året genomfört åtgärder för att hantera brister i informations säkerheten som konstaterades 2017. Myndighetsledningen har haft fokus på frågan och arbetet med att utveckla säkerheten kommer att fortsätta flera år. Till exempel har Skatteverket beslutat en långsiktig säkerhetsplan och en it-säkerhetsplan samt förstärkt säkerhetsenheten. I årsredovisning för 2018 bedömde Skatteverkets generaldirektör att brister avseende den interna styrningen och kontrollen av informations säkerhetsområdet fanns under 2018 men sammantaget bedömdes de vara hanterade vid slutet av året.

3.2.3 Analys och slutsatser

Regeringens samlade bedömning är att Skatteverkets resultat är goda och att myndigheten bidrar till att uppfylla målet för utgiftsområdet. Det finns dock allvarliga brister i kvalitetsarbetet inom folkbokföringen och resultatet i folkbokföringsverksamheten är inte tillfredsställande.

Skattefelets storlek

Regeringen anser att det är viktigt att Skatteverket kan redovisa bedömningar om skattefelets storlek och det är positivt att Skatteverket har kunnat bedöma skattefelets storlek för fler delar än tidigare. Att beräkna det kontrollerbara skattefelets storlek är behäftat med stora osäkerheter och resultatet av Skatteverkets bedömningar måste användas med stor försiktighet. Beräkningarna av skattefelets storlek är ett resultat av flera års metodutveckling med t.ex. slumpvisa kontroller, men delar av skattefelet kvarstår att beräkna. Metodutvecklingen behöver därför fortsätta så att bättre bedömningar kan göras för t.ex. större företag.

Regeringens bedömning är att ett sammantaget kontrollerbart skattefel på ca 28 miljarder kronor för inkomstskatteåren 2014–2016 får anses vara begränsat. I ljuset av att det under 2018 betalades in 2 089 miljarder kronor i skatter och avgifter, vilket även omfattar skatter som inte kunnat tas med i beräkningen av skattefelet, tyder skattefelets storlek på att allmänhetens och företagens vilja att betala skatt är god och att Skatteverkets arbete med att säkerställa eftersträvarade skatte- och avgiftsintäkter är effektivt.

Regeringen bedömer att Skatteverkets åtgärder har bidragit till att minska skattefelet jämfört med hur stort det skulle ha varit utan åtgärderna. Ärendehantering var effektiv bl.a. genom att användningen av digitala tjänster var hög och ökande. Det är viktigt att skattereglerna följs. Resurserna för kontrollverksamheten var fokuserad till de områden där risken för fel och fusk är hög och träffsäkerheten i revisionerna var fortsatt god. Kontrollnivåerna är av vikt för den upplevda risken att bli upptäckt vid skattefusk. Vidare kan regeringen konstatera att Skatteverket i allt högre utsträckning använder Sveriges informationsutbytesavtal och samarbetar med flera länder för att spåra tillgångar utomlands som enligt regelverket ska beskattas i Sverige.

Brister i folkbokföringen

Det finns en förväntan från regeringen och samhället att uppgifterna i folkbokföringen håller en hög kvalitet. Det är därför allvarligt att det finns brister i Skatteverkets kvalitetsarbete och det är angeläget att resultatet förbättras. Det är otillfredsställande att kunskapen om folkbokföringsfelet är låg och att folkbokföringsfelets utveckling inte kan följas över tid. Regeringen välkomnar därför att Skatteverket kommande år avser att bedöma omfattningen av olika fel i folkbokföringen.

Regeringen noterar att trots att resurser omfördes från annan verksamhet till folkbokföringen försämrades handläggningstiderna och färre signaler om misstänkta felaktiga uppgifter utreddes. Det är dock positivt att Skatteverket har börjat att använda de möjligheter som ny lagstiftning har gett.

Samarbete motverkar brottslighet och bidrar till ett väl fungerande samhälle

Skatteverkets utredningsarbete är ett betydelsefullt bidrag i arbetet för att motverka ekonomisk och organiserad brottslighet. Trenden att detta arbete karakteriseras av alltmer komplexa ärenden fortsätter. Skatteverket möter detta med att ta tillvara de möjligheter som finns till samverkan med andra myndigheter såväl nationellt som internationellt.

Flera verksamheter inom Skatteverket bidrar till det myndighetsgemensamma arbetet mot

organiserad brottslighet och regeringen anser att det är en viktig del för att effektivt motverka t.ex. den identitetsrelaterade brottsligheten. Regeringen välkomnar att folkbokföringsverksamheten deltar i större utsträckning då felaktiga eller falska uppgifter i folkbokföringen kan användas av aktörer för att möjliggöra bedrägerier, felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och annan ekonomisk brottslighet.

Högt förtroende och ett jämställt bemötande

Regeringen konstaterar att de mätningar som Skatteverket och andra genomfört visar att allmänheten och företagen har fortsatt högt förtroende för myndigheten. Allmänhetens och företagens förtroende för Skatteverket påverkar viljan att göra rätt för sig och efterlevnaden av skattereglerna positivt.

Vidare bedömer regeringen att Skatteverket har bidragit till de jämställdhetspolitiska delmålen om jämn fördelning av makt och inflytande samt ekonomisk jämställdhet i kontakterna med allmänhet och företag. Det är positivt att myndigheten i kvalitetssäkringen av ärenden säkerställer att kvinnor och män i samma utsträckning får korrekta beslut och därmed samma ekonomiska skyldigheter och möjligheter inom myndighetens område.

Skatteverket har genomfört åtgärder för att kunna hantera de allvarliga brister i informations säkerheten som konstaterades 2017. Regeringen ser liksom myndigheten att dessa är nödvändiga och inleder ett systematiskt och kontinuerligt informationssäkerhetsarbete.

3.3 Politikens inriktning

Ett fungerande skattesystem där var och en gör rätt för sig är en förutsättning för ett väl fungerande samhälle. Skatteverkets insatser för att underlätta för allmänhet och företag att göra rätt för sig är därför fortsatt viktiga.

Högt förtroende för skattesystemet och arbete mot skatteundandragande

Regeringen anser att allmänhet och företag ska ha ett högt förtroende för skattesystemet och att

skatter ska tas ut på ett rättssäkert sätt. Skatteverket ska därför fortsätta att prioritera insatser för att säkerställa enhetlighet och rättssäkerhet i skattesystemet. Det handlar bl.a. om enhetlig rättstillämpning, rimliga handläggningstider och rätt kontrollnivåer.

Skattefusk och skatteundandragande skadar en fri och rättvis konkurrens och undandrar samhället stora inkomster. Att motverka skattefusk och skatteundandragande är en fortsatt politisk prioritering. Flera års metodutveckling för att kunna följa skattefelets utveckling och storlek har gett resultat, men arbetet behöver fortsätta så att bedömningar kan göras med större precision och över tid.

För att upprätthålla de allmänpreventiva effekterna anser regeringen att Skatteverket ska prioritera sådana områden där risken för allvarliga fel är hög och där fusk är särskilt förtroendeskadligt. Kontroller ska i huvudsak riktas mot att upptäcka och åtgärda avsiktliga fel. För en preventiv effekt på individnivå ska kontrollen ske tidigt och följas upp i syfte att minska upprepade fel och fusk.

Det nya systemet med uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen ger Skatteverket och även Försäkringskassan, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen löpande tillgång till uppgifter. Det är viktigt att myndigheterna använder uppgifterna effektivt till underlag för beslut, för att förbättra kontroller och i arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdsystemen.

Ett högt förtroende för skattesystemet kräver även åtgärder för att bekämpa skattebrott, fusk och skatteundandraganden. Skatteflykt och skatteundandragande innebär stora kostnader för Sverige och andra länder och det drar undan resurser från vår gemensamma välfärd. Skatteverket utvecklar löpande arbetssätt och samverkan för att motverka skatteflykt och skatteundandragande, bl.a. genom att ta del av andra länders erfarenheter. Regeringen följer arbetet och anser att det är viktigt att Skatteverket på ett effektivt sätt använder uppgifterna från informationsutbytet med andra länders skatteadministrationer.

Rättvisande uppgifter för att bidra till ett väl fungerande samhälle

Att rätt personer får det stöd de är berättigade till är en förutsättning för tilliten till välfärdsystemen. Stöd ska lämnas till dem det är avsett för och inte till oseriösa aktörer eller kriminella. Skatteverket bidrar i flera fall med information som ligger till grund för andra myndigheters beslut om bidrag och utbetalningar, t.ex. uppgifter från folkbokföringen. Felaktiga eller falska uppgifter i folkbokföringen kan inte bara användas av aktörer för att möjliggöra felaktiga utbetalningar från välfärdsystemen och skatteundandragande utan även för att möjliggöra bedrägerier och annan ekonomisk brottslighet.

Det finns en förväntan från regeringen och samhället att uppgifterna i folkbokföringen håller en hög kvalitet. Det är viktigt att kunskapen om folkbokföringsfelet ökar och att folkbokföringsfelets utveckling kan följas över tid. Arbetet med verktyg och it-stöd som effektiviserar handläggningen av ärenden och arbetet med att hitta, utreda och åtgärda fel behöver intensifieras i syfte att förbättra verksamhetens resultat och höja kvaliteten i folkbokföringen. Regeringen föreslår därför att Skatteverkets anslag ökas. Den 5 september 2019 beslutade regeringen om kommittédirektiv Åtgärder för att minska fel i folkbokföringen (dir. 2019:54) för att förbättra förutsättningarna för en korrekt folkbokföring.

Skatteverket ska även fortsätta arbetet med att förhindra och motverka ekonomisk brottslighet, penningtvätt och finansiering av terrorism. Bestämmelser om att Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet ska kunna inriktas på ytterligare brott, bl.a. olovlig identitetsanvändning och penningtvättsbrott, trädde i kraft den 1 juli 2019 (prop. 2018/19:12, bet. 2018/19:SkU16, rskr. 2018/19:207). Regeringen avser att under 2019 återkomma till frågan som rör ökade möjligheter till uppgiftslämnande mellan Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet och myndighetens övriga verksamheter. Flera verksamheter inom Skatteverket bidrar till det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet. Regeringen anser att samverkan är avgörande för att effektivt motverka t.ex. den identitetsrelaterade brottsligheten.

God service till allmänhet och företag

Skatteverket har omfattande kontakter med allmänhet och företag. Kvinnor och män ska ges samma möjligheter och villkor. Därför anser regeringen att det är angeläget att fortsätta arbetet med jämställdhetsintegrering. Arbetet omfattar t.ex. att vidareutveckla den individbaserade verksamhetsstatistiken och analysen av denna.

Allmänhetens och företagens uppgiftslämnande ska i första hand ske genom digitala lösningar eftersom det bidrar till ökad rättssäkerhet, kvalitet och effektivitet. Det är viktigt att arbetet med att utveckla de digitala tjänsterna för företagen fortsätter utifrån förhållningssättet att uppgiftslämnandet måste anpassas till olika företags behov och förutsättningar. Regeringen kommer att följa Skatteverkets arbete med att förbättra och upprätthålla hög it- och informationssäkerhet för såväl digitala tjänster för allmänheten och företagen som för myndighetens verksamhets-system.

Högt förtroende för myndigheten är en förutsättning för att Skatteverket effektivt ska kunna utföra sitt uppdrag och säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn. Därför vill regeringen betona att det är viktigt att Skatteverket fortsätter att aktivt arbeta med insatser för att stärka allmänhetens och företagens förtroende för myndigheten.

3.4 Budgetförslag

3.4.1 1:1 Skatteverket

Tabell 3.7 Anslagsutveckling 1:1 Skatteverket

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utfall
2018	Utfall	7 633 685	35 503
2019	Anslag	7 569 094 ¹	Utgifts-prognos 7 496 593
2020	Förslag	7 924 955	
2021	Beräknat	7 920 662 ²	
2022	Beräknat	8 020 197 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 7 807 746 tkr i 2020 års prisnivå.

³ Motsvarar 7 796 083 tkr i 2020 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Skatteverkets förvaltningsutgifter inklusive vissa nämnder och bidrag till vissa internationella organisationer inom skatteområdet samt maximalt 30 000 000 kronor i ersättningsbelopp enligt vissa lagar.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.8 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras) ¹	Intäkter som får disponeras ²	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)	Ackumulerat resultat
Utfall 2018	6 718	85 159	81 985	3 173	3 166
Prognos 2019	6 950	83 400	84 534	-1 137	2 029
Budget 2020	7 000	83 400	82 537	863	2 892

¹ Avser intäkter för förhandsbesked och låneförbud samt ansökningsavgift för äktenskapsregistret och europeiskt arvsintyg.

² Avser intäkter för prissättningsbesked, ID-kort och namnändren.

Tabell 3.9 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet ¹	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)	Ackumulerat resultat
Utfall 2018	934 588	922 517	12 071	73 957
(varav tjänsteexport)	(40 574)	(41 792)	(-1 218)	(4 639)
Prognos 2019	773 250	793 188	-19 938	53 659
(varav tjänsteexport)	(38 000)	(38 000)	(0)	(4 639)
Budget 2020	784 031	800 251	-16 220	37 439
(varav tjänsteexport)	(38 000)	(38 000)	(0)	(4 639)

¹ Avser pensionsadministration för AP-fonderna och premiepensionssystemet, verksamhetsstöd till Kronofogdemyndigheten, servicekontorsamverkan med Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten (t.o.m. 2018), myndighetsgemensam infrastruktur för säkra elektroniska försändelser, tjänsteexport, SPAR, försäljning av uppgifter ur dataregister samt aviseringssystemet.

Regeringens överväganden

Tabell 3.10 Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:1 Skatteverket

Tusental kronor

	2020	2021	2022
Anvisat 2019¹	7 569 094	7 569 094	7 569 094
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	204 572	316 994	428 042
Beslut	188 189	63 008	51 895
Varav BP20 ³	217 000	128 000	118 000
Varav ³			
Bekämpa välfärdsbrott	65 000	68 000	58 000
Ekonomiskt arbetsgivarbegrepp vid beskattning av arbetstagare som tillfälligt arbetar i Sverige	11 000	36 000	36 000
Ingångs- och ungdomsavdrag	141 000	24 000	24 000
Överföring till/från andra anslag	-36 900	-28 434	-28 834
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	7 924 955	7 920 662	8 020 197

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2019. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2021 och 2022 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen avser att under våren 2020 återkomma till riksdagen med förslag om att införa ett ingångsavdrag (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 12). Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2020. Skatteverket kommer att vara ansvarig myndighet för ingångsavdraget. Den 1 augusti 2019 infördes en nedsättning av arbetsgivaravgifterna för personer som vid ingången av kalenderåret fyllt 15 men inte 18 år. Regeringen gör bedömningen att regelverket bör kvarstå oförändrat (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1). Anslaget ökas med 141 miljoner kronor 2020 för att Skatteverket inför ingångsavdragets ikraftträdande behöver utveckla it-stöd och arbetssätt. För 2021 beräknas anslaget varaktigt ökas med 24 miljoner kronor för hanteringen av de båda avdragen.

Regeringen aviserar att ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp bör införas vid beskattning av utomlands bosatta personer som tillfälligt arbetar i Sverige (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 12). De kommande förslagen bör träda i kraft den 1 januari 2021. Inför ikraftträdandet behöver Skatteverket utveckla it-stöd och arbetssätt och anslaget ökas därför med 11 miljoner kronor 2020. För 2021 beräknas anslaget

varaktigt ökas med 36 miljoner kronor för Skatteverkets löpande kostnader för de nya reglerna.

Uppgifter från folkbokföringen ligger ofta till grund för andra myndigheters beslut om bidrag och utbetalningar. Som en del i regeringens satsning för att bekämpa välfärdsbrott ökas Skatteverkets anslag för att höja kvaliteten i folkbokföringen. Anslaget ökas med 45 miljoner kronor 2020. För 2021 beräknas anslaget ökas med 60 miljoner kronor och för 2022 beräknas anslaget ökas med 50 miljoner kronor. Anslaget beräknas varaktigt ökas med 20 miljoner kronor fr.o.m. 2023.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag om att införa ett system som gör det möjligt för vissa myndigheter att få tillgång till uppgifter om bankkonton (utg.omr. 2 avsnitt 3.3). Skatteverket bör ansvara för systemet och anslaget ökas därför med 20 miljoner kronor 2020. För 2021 beräknas anslaget ökas varaktigt med 8 miljoner kronor.

I budgetpropositionen för 2018 och i budgetpropositionen för 2019 ökades Skatteverkets anslag för införandet av nya skatteregler som bl.a. krävde it-utveckling som nu är genomförd. Anslaget minskas planligt 2020 med ca 64 miljoner kronor.

I budgetpropositionen för 2018 ökades Skatteverkets anslag för att öppna tio nya servicekontor. Därför ökas anslaget 2020 med 35 miljoner kronor. Sedan den 1 juni 2019 ansvarar Statens servicecenter för lokal statlig service. Enligt vad som angavs i budgetpropositionen för 2019 överförs därför medel till Statens servicecenter. Från anslaget förs 36,9 miljoner kronor 2020 till anslaget 1:19 *Statens servicecenter*.

Regeringen föreslår att 7 924 955 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Skatteverket* för 2020. För 2021 och 2022 beräknas anslaget till 7 920 662 000 kronor respektive 8 020 197 000 kronor.

4 Tull

4.1 Mål för tull

Tullverket bidrar till att målet för utgiftsområdet uppnås genom att rättssäkert och kostnads-effektivt

- ta in tullar, skatter och avgifter,
- övervaka och kontrollera att reglerna om in- och utförsel av varor följs,
- informera om regler och göra det enkelt att göra rätt från början, och
- förebygga och motverka brottslighet.

Tullverket ska arbeta på ett sådant sätt att allmänhet och företag har förtroende för Tullverkets verksamhet och att kvinnor och män ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten.

4.2 Resultatredovisning

Resultatbedömningen av delområde tull görs i huvudsak utifrån Tullverkets bidrag till målet ovan. Till stöd för bedömningen av resultatet finns bl.a. Tullverkets årsredovisning, rapporter och Riksrevisionens iakttagelser.

4.2.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Ett urval av indikatorer har använts i syfte att ge en övergripande bild av delområdet och beskriva hur resultaten har utvecklats under året. Några av indikatorerna har även använts för den samlade

analysen för hela utgiftsområdets utveckling i avsnitt 2 Skatt, tull och exekution. Dessa har markerats med (UO). De övriga indikatorerna används specifikt för att belysa och fördjupa redovisningen vad gäller utvecklingen inom delområde tull.

Resultatindikatorer och bedömningsgrunder för verksamhet som syftar till att tullar, skatter och avgifter tas in rättssäkert och kostnads-effektivt är

- total uppbörd och uppbördsfelets storlek (UO),
- skattefelets utveckling (UO),
- andel automatklarerade ärenden,
- debiterat belopp efter kontroller, och
- andel rätt debiterad uppbörd.

Resultatindikatorer och bedömningsgrunder för verksamhet som syftar till att förebygga och motverka brottslighet inom tullområdet är

- samhällsnyttovärde alkohol, narkotika- och tobaksbeslag (UO),
- antal inledda förundersökningar avseende tullrelaterad ekonomisk brottslighet där åtal väckts,
- träffprocent fysiska kontroller, och
- antal kriminella nätverk som slagits ut eller vars verksamhet allvarligt skadats.

Resultatindikatorer och bedömningsgrunder för verksamhet som syftar till att allmänhet och företag ska ha förtroende för Tullverkets verksamhet är

- rankning i kvalitets- och anseendemätningar (UO),

- enkelt att nå myndigheten (UO), och
- ranking i internationella studier.

4.2.2 Resultat

Fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter

Tullverket fastställer och tar ut tullar, skatter och avgifter i samband med import och export. Den främsta orsaken till uppbördsskillnaderna över tid är konjunkturens effekt på varuimporten.

Tabell 4.1 Tullar, skatter och avgifter tas in rättssäkert och kostnadseffektivt

	2016	2017	2018
Uppbörd (mnkr)	6 900	6 800	8 300
Uppbördsfel (%)	0,23	0,21	0,18
Skattefelets utveckling (bedömning)	i.u.	i.u.	i.u.
Andel automatklarerade ärenden (%)	88	89	90
Debiterat efter kontroller (mnkr)	180	157	988
Andel rätt debiterad uppbörd (skattad %)	98,2	97,9	98,5

Källa: Tullverket.

Närmare 8,3 miljarder kronor i uppbörd debiterades 2018, vilket var en ökning med 23 procent jämfört med 2017. Det var främst debiterad tobaksskatt som ökat.

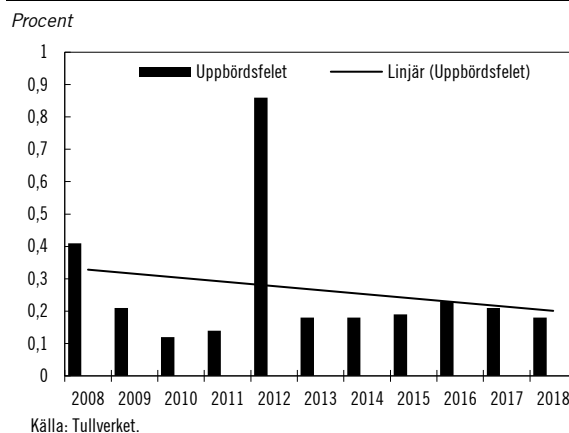
Under 2018 uppgick det totala importvärdet till 470 miljarder kronor vilket var en ökning med 65 miljarder kronor (14 procent) jämfört med föregående år. Den värdemässigt största importen kom precis som föregående år från Norge följt av Kina. Därefter kom USA som 2018 låg på en tredje plats följt av Ryssland. Flest antal deklarationer vid import lämnades från Kina följt av USA och Norge. Råolja omfattade störst andel av importvärdet och uppgick till 79 miljarder kronor. Därefter kom lax för 31 miljarder kronor (avser import till hela EU med Sverige som första EU-land).

Av det totala exportvärdet på 615 miljarder kronor bestod den största andelen av farmaceutiska produkter. På andra plats kom personbilar följt av traktorer och telefoner.

Fastställda belopp ska betalas i sin helhet inom utsatt tid. Skillnaden, dvs. den icke influtna uppbörden av den debiterade uppbörden benämns uppbördsfelet. Andelen debiterad uppbörd som inte betalas under året har varit på en jämn nivå under flera år och uppgick 2018 till 0,18 procent jämfört med 0,21 procent föregående år. Endast

en mycket liten andel av tullräkningarna förblir obetalda, t.ex. om beloppen är för låga för att drivas in av Kronofogdemyndigheten eller via internationella samverkansavtal.

Diagram 4.1 Uppbördsfelet

Skillnaden mellan de fastställda och de teoretiskt riktiga beloppen för skatter och avgifter (skattefelet) ska vara så liten som möjligt. Tullverket ska bedöma skattefelets storlek och i vilken grad skattefelet har förändrats. Tullverket bedömer att myndigheten har bidragit till att det potentiella mörkertalet vid import är mindre än vad det skulle ha varit om inte de redovisade åtgärderna genomförts. Bedömningen baseras på de risk- och underrättelsebaserade samt kontroll- och serviceinriktade åtgärder som vidtagits för att uppfylla målet samt resultatet av de åtgärder som vidtagits under respektive skattefelsesområde.

Att ta fram tillförlitliga metoder för att kunna bedöma skattefelets utveckling är komplicerat. Tullverket kan i dag inte med säkerhet kvantifiera skattefelet. Till följd av återrapporteringskrav i regleringsbrevet pågår sedan 2018 ett arbete med metodutveckling för att öka kunskapen om skattefelet och arbete pågår för att med hjälp av akademien söka en metod för beräkningar av skattefelet.

Andelen automatklarerade ärenden ökade från 89 till 90 procent under 2018. Närmare 988 miljoner kronor debiterades efter åtgärder i form av kontroller jämfört med 157 miljoner kronor 2017. Ökningen 2018 berodde främst på en stor debitering i efterkontrollen av koldioxid- och energiskatt på 690 miljoner kronor. Andelen rätt debiterad uppbörd uppgick till 98,5 procent, vilket var en ökning med 0,55 procentenheter jämfört med 2017.

Administrativa misstag

Tullavgifter utgör vad som benämns som traditionella egna medel och ingår i systemet för finansiering av EU-budgeten. I de fall en fordran från EU uppstår och Tullverket inte har hanterat ärendet korrekt, t.ex. vidtagit alla kontrollåtgärder eller begärt att garanti ställs för en import, blir det ett s.k. administrativt misstag. Detta leder till att Sverige blir ekonomiskt ansvarigt gentemot EU. Europeiska kommissionen granskar regelbundet Sveriges tillämpning av tullagstiftningen samt hanteringen av traditionella egna medel. Anspråken på egna medel från kommissionen avseende krav på ekonomiskt ansvar för administrativa misstag var höga 2018 och uppgick till 38 miljoner kronor. Bakgrunden var en granskning som genomfördes i Sverige 2015. Kostnaden för misstagen belastade i sin helhet Tullverkets anslag för 2018. För att minimera risken för framtida administrativa misstag inleddes under 2018 ett arbete hos myndigheten för att säkerställa att verksamhetens riskanalys fångar upp risker för administrativa misstag.

Förebygga och motverka brottslighet på tullområdet

De brottsbekämpande resurserna används främst för att bekämpa smuggling av narkotika och vapen liksom att förhindra organiserad eller storskalig eller frekvent illegal införsel av alkohol och tobak. Tullverket genomför även kontroll av andra restriktionsområden t.ex. avfall och immaterialrätt. Under 2018 stoppades 360 ton avfall som fått exportförbud och 234 avfallstransporter hindrades från att komma in i Sverige.

Enligt Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) är den illegala narkotikamarknaden den största illegala marknaden inom EU. Tullverket beräknar samhällsnyttan av beslagtagna narkotika respektive beslagtagna och omhändertagna alkohol och tobak enligt den modell som presenterades i betänkandet En gräns – en myndighet (SOU 1998:18). Samhällsnyttan av beslagtagna narkotika varierar över enskilda år bl.a. beroende på vilka preparat som beslagtas. Ju farligare ett preparat är desto högre samhällsnyttovärde ges ett beslag av det.

Tullverket beslagtogs under 2018 narkotika och dopningsmedel till ett värde av närmare 2,7 miljarder kronor omräknat i samhällsnytta jämfört

med 3 miljarder kronor föregående år. Samhällsnyttan av beslagtagna alkohol och tobak uppgick till 84 miljoner kronor jämfört med 164 miljoner kronor 2017. Minskningen berodde på att färre beslag gjordes då det stora antalet grova brott prioriterades under våren 2018 framför en satsning mot illegal införsel av punktskattepliktiga varor.

Antalet beslag av skjutvapen ökade till 34 jämfört med 28 föregående år, men antalet beslagtagna skjutvapen minskade till 41 jämfört med 61 under 2017.

Varumärkesintrången, t.ex. varor som är varumärkesförfalskade, pirattillverkade eller varor som gör intrång i patent, omsätter stora värden. Under 2018 gjorde Tullverket 269 ingripanden jämfört med 411 föregående år.

Tabell 4.2 Förebygga och motverka brottslighet inom tullområdet

	2016	2017	2018
Samhällsnytta av narkotikabeslag (mnkr)	1 456	3 001	2 655
Samhällsnytta av alkohol och tobaksbeslag (mnkr)	119	164	84
Förundersökningar som lämnats till åklagare (antal)	1 873	2 050	1 533
Träffprocent fysiska kontroller (%)	19	16	18
Utslagna eller allvarligt störda kriminella nätverk (antal)	18	16	18

Källa: Tullverket.

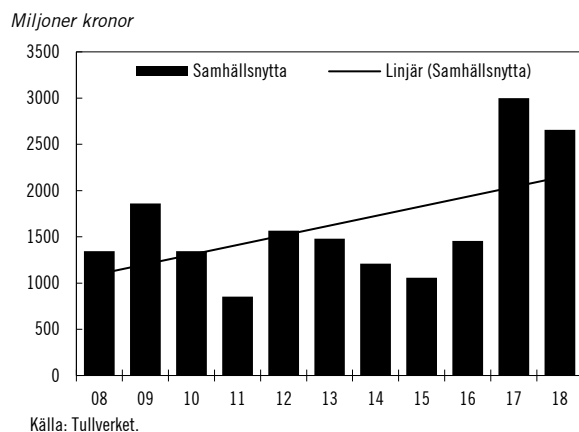
Antalet fysiska kontroller minskade under 2018 till ca 60 100 från 71 750 jämfört med 2017. Detta beror dels på att gränsskyddspersonal har förstärkt utredningsverksamheten, dels på att tid lades på att utbilda nya tulltjänstemän. Till följd av en höjning av Tullverkets anslag har myndigheten 2018 kunnat genomföra den största satsningen på rekrytering av nya medarbetare på många år. Fyra grundutbildningar inom brottsbekämpningen startades. Grundutbildningen pågår under cirka ett år.

Av 8 100 inledda förundersökningar lämnades 1 500 till åklagare. Enligt Tullverkets uppgifter blev förundersökningarna under 2018 effektivare och höll en hög kvalitet.

En hög träffprocent i kontrollarbetet är viktigt för att inte störa det legitima flödet i onödan och för att använda resurserna effektivt. Tullverkets kontroller ska vara riskbaserade vid gräns mot icke-EU-land med inslag av slumpvisa kontroller. Träffprocenten i myndighetens tullkontroller

2018 var högre, 18 procent jämfört med 16 procent föregående år.

Diagram 4.2 Samhällsnytta av beslagtagna narkotika

Riksdagen har tillkännagett att regeringen bör se över möjligheten att utöka Tullverkets befogenhet att besluta om postspärrar för postförsändelser samt att införa samma möjlighet för försändelser förmedlade av kurirföretag (bet. 2015/16:SkU21 punkt 3, rskr. 2015/16:161). Riksdagen har vidare tillkännagett att regeringen bör se över smugglingslagstiftningen så att den skärpta synen på vapenbrott får genomslag även vad gäller vapensmuggling (bet. 2016/17:Ju18 punkt 45, rskr. 2016/17:223). Som svar på dessa tillkännagivanden från riksdagen beslutade regeringen i april 2018 att ge en utredare i uppdrag att se över dessa frågor. I juli 2019 lämnade utredaren sina förslag i promemorian En strängare syn på vapenbrott och smuggling av vapen och explosiva varor (Ds 2019:14). Promemorian remissbehandlas t.o.m. den 31 oktober 2019. Tillkännagivandena är inte slutbehandlade.

Internationellt samarbete och insatser mot organiserad brottslighet

Inriktningen för arbetet mot den organiserade brottsligheten är att lagföra eller på annat sätt skada eller försvåra möjligheterna för de grävsta kriminella att ägna sig åt kriminell verksamhet. Ett kriminellt nätverk räknas som utslaget eller allvarligt skadat när hälften av nätverkets identifierade medlemmar dömts till fängelse, varav hälften för grovt brott. Under 2018 identifierades 35 kriminella nätverk och 18 slogs ut. Motsvarande utfall för 2017 var 39 och 16. Ett annat viktigt led i det brottsbekämpande arbetet är att komma åt det ekonomiska utbytet av brott. Under 2018 uppgick Tullverkets förverkade

brottsvinster till 1,3 miljoner kronor jämfört med 4,3 miljoner kronor 2017. Antalet domar var detsamma för 2018 och 2017. Enstaka ärenden fick stor betydelse för utfallet.

Tullverket deltar i ett myndighetsgemensamt regeringsuppdrag tillsammans med Polismyndigheten och Kustbevakningen för att förstärka bekämpningen av internationella brottsnätverk som begår tillgreppsbrott i Sverige. Under hösten 2018 genomfördes en operativ insats, där även Åklagarmyndigheten deltog, i form av utresekontroller för att hitta stöldgods. Insatsen genomfördes främst för att pröva projektgruppens förslag på arbetsmetoder. Uppdraget pågår fram till februari 2020. Tullverket har även deltagit i det gemensamma samverkansarbetet mot organiserad brottslighet. Inom ramen för en kontrolloperation med särskilt fokus mot postflödet gjordes flera beslag med mottagare i utsatta områden samt ytterligare beslag i efterföljande husrannsakingar.

Tullverket deltog 2018 i ett omfattande internationellt samarbete, främst inom EU, men även i Världstullorganisationen (World Customs Organization, WCO), Östersjösamarbetet, Polis- och tullsamarbetet i Norden (PTN) samt Nordiska tulladministrativa rådet. På EU-nivå drev Tullverket som representant för Sverige under 2018 frågor om regel- och procedurförenklningar med beaktande av behovet av kontrollmöjligheter samt effektiv riskhantering och rationell användning av it-stöd.

Brexit

Under 2018 gjorde Tullverket en genomlysning av vilka konsekvenserna kan bli för myndigheten om Storbritannien lämnar EU utan ett avtal. Tullverket har tagit fram information om vilka förändringar ett avtalslöst utträde skulle medföra för företag som handlar med eller planerar att handla med Storbritannien och vilka åtgärder som företagen bör vidta i förväg.

Förtroende för Tullverkets verksamhet

Efterlevnaden av in- och utförelsestrukturer påverkas positivt av att allmänhet och företag har ett högt förtroende för Tullverket. Därför är det viktigt att handläggningstider hålls nere, att rättstillämpningen håller hög kvalitet och att kontroller utförs korrekt och enhetligt så att alla behandlas lika. En del i myndighetens kontrollstrategi är

att vägleda de företag som vill göra rätt och påverka de företag som inte följer reglerna att vilja göra rätt.

Tabell 4.3 Förtroendet för Tullverkets verksamhet

	2016	2017	2018
Tullsvar (antal e-post och telefonsamtal)	115 600	107 100	111 200
Kurser och infoträffar (antal)	235	216	233
Global Enabling Trade Report, tuldelen WEF (rankning)	3	i.u.	i.u.
Doing Business, tuldelen VB (rankning)	18	18	18

Källa: Tullverket. Världsbanken Doing Business och World Economic Forum Global Enabling Report placering i tuldelen.

Frågorna till informationstjänsten Tullsvar via telefon eller e-post ökade 2018 med 4 000 till 111 200. Det var frågorna från privatpersoner som ökade medan frågorna från företag minskade. Främsta orsaken till ökningen var den ändrade hanteringen av betalning av mervärdesskatt hos Postnord av lågvärdeförsändelser i postflödet från mars 2018.

Under 2018 genomfördes 181 informationsinsatser för företagen och 52 kurser. För att så många som möjligt ska kunna delta vid varje kurs genomför Tullverket även kurser på distans. Av antalet deltagare var 60 procent kvinnor respektive 40 procent män och 96 procent av deltagarna uppgav att de var nöjda. Kvinnor och män var lika nöjda.

Tullverket deltog i Kantar Sifos anseendeindex och fick ett index på 40, där snittet bland myndigheter var 30 och över 50 är att betrakta som ett högt anseendeindex. Undersökningsföretaget Indikator genomförde 2018 en kundnöjdhetsundersökning bland 500 tullansvariga hos tullombud, import- och exportföretag. Tullverket uppnådde ett NKI-värde på 69 av 100 som var ett sammanfattande mått på företagets nöjdhet och värdet baseras på tre områden: förtroende, övergripande nöjdhet, samt förväntningar och upplevelse.

När det gäller internationella studier som regelbundet mäter hur enkelt det är för företag att bedriva handel i olika länder ingår ofta tull som ett delområde. Att företag och allmänhet har förtroende för Tullverket visade bland annat Världsbankens rapport Doing Business 2019. Inom den indikator som mäter hur enkelt det är för företag att importera och exportera varor rankades Sverige som nummer 18 vilket är i nivå med tidigare år.

Arbete med jämställdhetsintegrering

Under 2018 genomförde Tullverket undersökningar avseende bemötande, debiteringar efter efterkontroller, kontrolluppslag och hantering av brottsutredningar avseende kvinnor och män. Inga osakliga skillnader konstaterades.

4.3 Analys och slutsatser

Regeringens samlade bedömning är att Tullverkets resultat är goda och att myndigheten i hög grad bidrar till att uppfylla målet för utgiftsområdet.

Regeringen ser positivt på det pågående arbetet med metodutveckling för att öka kunskapen om skattefelet och att ta fram en kvalitetssäkrad metod för beräkningar av skattefelet. Endast en liten andel av den debiterade uppbörden betalas inte in i rätt tid. Det är angeläget att myndigheten fortsätter sitt arbete för att hålla uppbördsfelet nere.

Anspråken gentemot Sverige för administrativa misstag måste hållas på en så låg nivå som möjligt. Tullverkets arbete för att minska riskerna för administrativa misstag är därför av stor vikt.

Myndighetens arbete för att stärka konkurrensneutraliteten för de företag som vill bedriva legitim handel är viktigt och behöver fortsätta.

Det är effektivt att illegala varor stoppas redan vid gränsen. Inflödet av narkotika är fortsatt stort. Regeringen ser positivt på Tullverkets utveckling där myndighetens fortsatt gjort stora beslag av narkotika. Samhällsutvecklingen visar att skjutvapen används i hög grad i kriminella kretsar. Tullverkets insatser för att förhindra smuggling av skjutvapen och andra vapen är mycket viktiga och måste stärkas ytterligare.

Den höjning av Tullverkets anslag som gjorts möjliggör fortsatta förstärkningar av tullkontrollerna vid gränserna. Regeringen noterar Tullverkets ansträngningar men anser att det är angeläget att analys- och underrättelseverksamheten, kontrollmetoderna och den internationella samverkan vidareutvecklas.

Det är viktigt att myndigheten fortsätter att informera om vilka regler som gäller för att företagen ska göra rätt från början och underlätta för företag att bedriva gränsöverskridande handel.

Regeringens bedömning är att Tullverket arbetar aktivt med att stärka allmänhetens och

företagens förtroende och att resultatet är tillfredsställande.

Myndighetens arbete med jämställdhetsintegrering av verksamheten under 2018 är tillfredsställande och regeringen ser positivt på att arbetet med metodutveckling och mätningar fortgår.

4.4 Politikens inriktning

Tullverket utför viktiga samhällsuppgifter och ska prioritera insatser för att göra det enkelt och smidigt för allmänhet och företag att göra rätt för sig. Samtidigt ska Tullverkets insatser skydda från hot mot hälsa, miljö och säkerhet. Tullverket förstärks kraftigt.

Fortsatt ökad kontrollverksamhet

Illegal handel med narkotika och vapen är allvarlig brottslighet som också skapar förutsättningar för annan grov och organiserad brottslighet i samhället, inte minst i socialt utsatta områden. Det gör att många människor känner sig otrygga. Regeringen anser att insatserna för att stoppa den illegala handeln med narkotika och vapen redan vid gränsen fortsatt ska stärkas. Fusk vid deklarering av varor innebär orättvis konkurrens för företag. För att bekämpa fusk i varuflödet och för att stoppa smuggling av narkotika och vapen m.m. ska tullkontrollerna vid gränserna öka.

Kontroller ska genomföras i syfte att säkerställa korrekt uppbörd och att regelverken följs. Regeringen anser att Tullverket behöver bli bättre på att säkerställa att regelverken följs, att brister fångas upp och att korrigerande åtgärder vidtas. Anspråken gentemot Sverige för administrativa misstag måste hållas på en så låg nivå som möjligt.

Eftersom Tullverkets kontrollverksamhet bidrar till mål inom flera politikområden anser regeringen att det är av stor betydelse att samverkan med berörda myndigheter fortsätter att vidareutvecklas och förbättras. Tullverkets insatser ska grundas på aktuella läges- och hotbilder inom samtliga restriktionsområden. Regeringen betonar vikten av att Tullverket drar fördel av att myndigheten ansvarar för hela varuflödet och bättre tar tillvara kompetenserna i myndighetens olika delar. Därigenom bedömer regeringen att

Tullverket kan göra än mer riktade kontrollinsatser och samtidigt bidra till ökad konkurrensneutralitet.

Insatser för att begränsa illegala vapen, terrorism och annan gränsöverskridande brottslighet

Det förekommer i allt större omfattning att skjutvapen används i kriminella kretsar. Denna utveckling är oroväckande och behöver brytas. Fortsatt utveckling av Tullverkets kontrollmetoder, analys- och underrättelseverksamhet är nödvändig. För att begränsa tillgången till illegala vapen behöver samverkan med Polismyndigheten fortsatt tydligt utvecklas. Tullverket ska vara en drivande kraft i det internationella samarbetet för att tillsammans med andra aktörer arbeta för att upptäcka och förhindra vapensmuggling.

Terroristorganisationer och enskilda med kopplingar till terrorism hittar nya och fler tillvägagångssätt för att agera och finansiera sin verksamhet. Det kräver att myndigheterna kontinuerligt uppmärksammar risker och identifierar motåtgärder. Tullverket ska förstärka arbetet med att förhindra och motverka penningtvätt, finansiering av terrorism och annan brottslighet kopplad till terrorism. Samverkan med andra är central eftersom frågorna är komplexa och berör flera myndigheter.

Tullverkets samverkan med andra myndigheter när det gäller att bekämpa utländska stöddligor som begår brott i Sverige är viktig. Regeringen har därför gett Tullverket i uppdrag att utveckla samverkan med Polismyndigheten och Kustbevakningen på det området. Uppdraget ska redovisas senast den 14 februari 2020 (Ju2018/00991/PO). Myndigheternas redovisning blir ett viktigt underlag för regeringens fortsatta överväganden.

Digitalisering och arbetssätt

Handeln över gränserna ökar kontinuerligt och det är i dag enkelt att handla på internet från andra länder och snabbt få varan levererad till bostaden. De nya handelsmönstren innebär att Tullverket snabbt behöver kunna upptäcka nya smugglings-sätt och annan tullrelaterad brottslighet, men också att tillgodose företagets behov av information och vägledning. Myndighetens digitala tjänster ska förbättra servicen till allmänhet och företag. Såväl digitala tjänster för allmänhet och

företag som myndigheternas verksamhetssystem ska präglas av hög it- och informationssäkerhet.

Att snabbt kunna agera på nya mönster och företeelser är viktigt. Tullverket måste därför fortsätta anpassa organisationen och fördela resurserna för att säkerställa den operativa kapaciteten.

Brexit

Risken för att Storbritannien lämnar EU utan ett utträdesavtal bedöms vara betydande. Formerna för utträdet och den framtida relationen kommer att få stor påverkan på Tullverkets verksamhet. Det är därför viktigt att myndigheten har beredskap och en handlingsplan för att kunna hantera konsekvenserna. Det är också viktigt att Tullverket fortsatt arbetar med informationsinsatser om brexit till företag och privatpersoner. Regeringen följer utvecklingen noga.

4.5 Budgetförslag

4.5.1 1:2 Tullverket

Tabell 4.4 Anslagsutveckling 1:2 Tullverket

Tusental kronor

År	Utfall	Utfall	Anslags-sparande	Utfall
2018	Utfall	1 895 777	69 969	
2019	Anslag	1 980 086 ¹	Utgifts-prognos	1 960 146
2020	Förslag	2 123 025		
2021	Beräknat	2 282 018 ²		
2022	Beräknat	2 315 070 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 248 772 tkr i 2020 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 248 772 tkr i 2020 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Tullverkets förvaltningsutgifter.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.5 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)	Ackumulerat resultat
Utfall 2018	326	38	38	0	-7
Prognos 2019	390	45	45	0	-7
Budget 2020	400	45	45	0	-7

Tabell 4.6 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)	Ackumulerat resultat
Utfall 2018	227	227	0	-105
(varav tjänsteexport)	(172)	(172)	(0)	(0)
Prognos 2019	260	260	0	-105
(varav tjänsteexport)	(100)	(100)	(0)	(0)
Budget 2020	280	280	0	-105
(varav tjänsteexport)	(100)	(100)	(0)	(0)

Regeringens överväganden

Tabell 4.7 Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:2 Tullverket

Tusental kronor

	2020	2021	2022
Anvisat 2019 ¹	1 980 086	1 980 086	1 980 086
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	32 371	62 123	91 702
Beslut	110 568	239 809	243 282
Varav BP20 ³	37 000	37 000	37 000
Varav ³			
Förstärkning ESV	-3 000	-3 000	-3 000
Förstärkning av Tullverket	40 000	40 000	40 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 123 025	2 282 018	2 315 070

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2019. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2021 och 2022 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 40 miljoner kronor 2020 för att förstärka Tullverkets verksamhet. Anslaget

5 Exekution

5.1 Mål för exekution

Kronofogdemyndigheten bidrar till att målet för utgiftsområdet uppnås genom att rättssäkert och kostnadseffektivt

- fastställa och verkställa betalningsskyldigheter och andra förpliktelser samt besluta om skuldsanering,
- informera om regler, verka för en god betalningsvilja och motverka överskuld-sättning, och
- förebygga och motverka ekonomisk brottslighet.

Kronofogdemyndigheten ska arbeta på ett sådant sätt att allmänhet och företag har förtroende för Kronofogdemyndighetens verksamhet och att kvinnor och män ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten.

5.2 Resultatredovisning

Resultatbedömningen av delområde exekution görs i huvudsak utifrån Kronofogdemyndighetens bidrag till målet ovan. Till stöd för bedömningen av resultatet finns bl.a. Kronofogdemyndighetens årsredovisning, rapporter och Riksrevisionens iakttagelser.

5.2.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Ett urval av indikatorer har använts i syfte att ge en övergripande bild av delområdet och beskriva hur det har utvecklats under året. Några av indikatorerna har även använts för den samlade analysen för utgiftsområdets utveckling i avsnitt 2 Skatt, tull och exekution. Dessa har markerats med (UO). De övriga indikatorerna används specifikt för att belysa och fördjupa redovisningen vad gäller utvecklingen inom delområde exekution.

Resultatindikatorer och bedömningsgrunder för indrivning och verkställighet, skuldsanering samt brottsbekämpning är

- indrivet belopp (UO),
- antal allmänna och enskilda mål,
- antal ansökningar om betalningsföreläggande och handräckning,
- antal ansökningar om skuldsanering, och
- totalt belopp avseende betalningssäkringar och kvarstad.

Resultatindikatorer och bedömningsgrunder för verksamhet som syftar till att underlätta för allmänhet och företag att göra rätt för sig och ha förtroende för verksamheten är

- rankning i kvalitets- och anseendemätningar (UO), och
- enkelt att nå myndigheten (UO).

5.2.2 Resultat

Indrivning och verkställighet, skuldsanering samt brottsbekämpning

Tabell 5.1 Indrivning och verkställighet, skuldsanering samt brottsbekämpning

	2016	2017	2018
Indrivet belopp (mnkr)	11 000	12 000	12 000
Inkomna allmänna och enskilda mål (antal)	2 214 122	2 201 734	2 222 191
allmänna	1 586 902	1 538 085	1 509 902
enskilda	627 220	663 649	712 289
avhysningsmål	6 376	6 069	6 017
Inkomna ansökningar betalningsföreläggande och handräckning (antal)	1 185 507	1 217 684	1 341 746
Inkomna ansökningar om skuldsanering (antal)	12 395	19 509	18 237
kvinnor	5 675	8 836	8 266
män	6 711	10 673	9 971
Samverkan brottsbekämpning (timmar)	7 090	9 115	9 644
Säkrat belopp betalningssäkring (mnkr)	225	159	155
Säkrat belopp kvarstad (mnkr)	79	955	81

Källa: Kronofogdemyndigheten

En huvuduppgift för Kronofogdemyndigheten är att driva in skulder. Under 2018 drevs 11,9 miljarder kronor in varav 6,1 miljarder kronor hänförs till statliga fordringsägare och 5,8 miljarder kronor till enskilda. Det indrivna beloppet till staten har minskat med 200 miljoner kronor medan beloppet till enskilda borgenärer har ökat med 300 miljoner kronor jämfört med 2017. Löneutmätning är den åtgärd som ger störst betalning till borgenärer i enskilda mål.

Under 2018 kom det in ca 2,2 miljoner mål för verkställighet och indrivning, ca 20 000 fler än 2017. Två tredjedelar utgjorde allmänna mål och resten av enskilda mål. De enskilda målen har ökat med 7 procent jämfört med föregående år. Av allmänna mål är de vanligaste skulderna för män böter, avgifter till brottsofferfonden och underskott på skattekontot. För kvinnor är det tv-avgifter, studiemedelsavgifter och underskott på skattekontot.

Antalet gäldenärer med skulder i Kronofogdemyndighetens indrivningsdatabas var 2018 strax

under 500 000. Det är en nivå som har varit oförändrad de senaste 10 åren trots att befolkningen i Sverige har ökat. Att antalet gäldenärer ligger på en stabil nivå bedöms bero på att fler personer beviljas skuldsanering, den rådande högkonjunkturen, låga räntor och minskad arbetslöshet. Den sammanlagda skulden fortsätter dock att öka. Antalet personer som fick sin första skuld hos Kronofogdemyndigheten ökade med 12 procent till 138 000 under 2018. Vid årets slut uppgick antalet gäldenärer till 476 000 varav 414 000 var fysiska personer. Av dessa var 66 procent män och 34 procent kvinnor.

Antalet barn i Kronofogdemyndighetens register uppgick till 713 vilket är 99 färre än 2017. De vanligaste anledningarna till att barn förekommer hos Kronofogdemyndigheten är skulder till brottsofferfonden, böter och skadestånd.

Myndigheten arbetar aktivt med att sprida information för att förebygga överskuldssättning. Samverkan sker brett med bl.a. Konsumentverket, Barnombudsmannen, Svensk Handel och Svensk Digital Handel för att minska skuldsättningen hos barn och unga. Samverkan sker också med lärare, kommunernas budget- och skuldrådgivare och Kriminalvården för att sprida kunskap. Exempelvis har skolmaterialet Skuldkollen spridits genom föreläsningar på lärarkonferenser och i sociala medier. Kärnan i materialet är ett antal filmer som har visats över 25 000 gånger på Youtube.

Betalningsföreläggande och handräckning

Under 2018 kom det in drygt 1,3 miljoner mål avseende betalningsföreläggande och handräckning vilket är en ökning med 10 procent jämfört med 2017. Landstingen stod för ca 20 procent av ökningen. Merparten av ansökningarna riktas mot fysiska personer. Av ansökningarna återkallades 43 procent efter att sökanden fått betalt eller man har nått en uppgörelse.

Ett nytt arbetssätt som effektiviserar flödena i processen har införts och graden av automatisering när föreläggande skickas ut har ökat. Produktiviteten ökade därigenom med 11 procent och antalet avslutade mål ökade med 7 procent. Delgivningsverksamheten är fortfarande en flaskhals och tiden för delgivning har ökat successivt under 2018. I likhet med 2017 avslutades 69 procent av målen inom 2 månader och 89 procent inom 4 månader.

Cirka 428 000 ansökningar avsåg olika personer, en ökning med 7 procent jämfört med

2017. Flest svarande finns i åldersgruppen 26–34-åringar följt av gruppen 35–44-åringar. Liksom 2017 var 56 procent män och 44 procent kvinnor. 28 procent av ansökningarna avseende fysiska personer avsåg kapitalbelopp under 500 kronor.

Handräckning kan avse vanlig eller särskild handräckning. Ansökningar om vanlig handräckning ökade med 7 procent till 31 779 ansökningar. Av dessa avsåg 95 procent avhysning. Särskild handräckning kan exempelvis avse att ge någon tillgång till ett utrymme för att avläsa en mätare. Dessa handräckningar minskade från 2 685 år 2017 till 2 573 ansökningar 2018.

Indrivning och verkställighet

Ett område som fortsatt är bekymmersamt är hanteringen av inbetalda medel. Myndigheten har fått kraftig kritik från Justitieombudsmannen. Handläggningstiderna har varit för långa och kvalitetsbrister har funnits. Regeringen har i myndighetens regleringsbrev lämnat uppdrag om att myndigheten ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att förbättra och stärka hanteringen av inbetalda medel för att få en långsiktigt effektiv, rättssäker och hållbar hantering. Myndigheten har bl.a. utökat bemanningen, förbättrat styrning och ledning av verksamheten samt förbättrat och utvecklat arbetssätt och rutiner. Handläggningstiderna i de mål som hanteras manuellt har kortats från drygt 14 dagar till 3–5 dagar. Under 2018 har oförutsedda incidenter i form av dubbla utbetalningar och utbetalningar till fel mottagare uppmärksammats.

Förankringsarbetet avseende metoder och verktyg för att styra produktionen inom indrivning och verkställighet har fortsatt under 2018. Det har inneburit bättre kontroll på arbetsläget och bättre möjligheter att fördela arbetet även vid avvikelser och har därigenom bidragit till kortare väntetider och snabbare beslut.

Antalet ansökningar om verkställighet av avhysning är det lägsta sedan Kronofogdemyndigheten började föra en sammanhållen statistik 1982. Ansökningarna har minskat med 1 procent jämfört med föregående år och uppgick till 6017, varav 2154 verkställdes, vilket var en ökning med 3 procent. Fler män än kvinnor berörs av verkställda avhysningar (62 procent, en minskning med 4 procent jämfört med 2017). Antalet barn som berördes av verkställd avhysning var 448, vilket innebär en ökning med 56 barn. Kronofogdemyndigheten har tillsammans med tre

länsstyrelser tagit fram ett metodstöd för att förebygga vräkningar och arrangerat två inspirationsdagar för att sprida metoden för att initiera lokal samverkan mellan myndigheten, bostadsbolag och socialtjänsten.

Under 2018 ökade antalet ansökningar om försäljning av fastigheter och bostadsrätter med 14 procent till 2 855 jämfört med 2017, då antalet sådana ärenden var det lägsta sedan 1986.

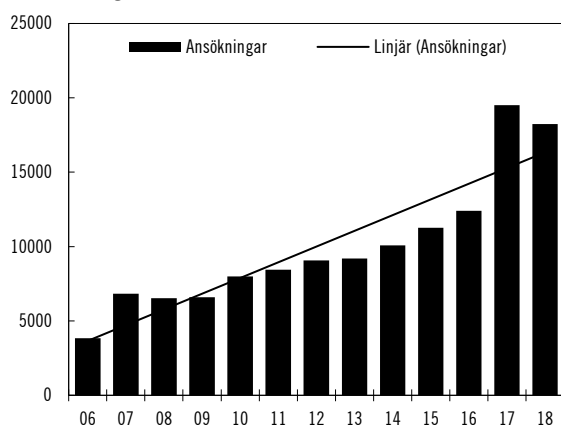
Stort inflöde av skuldsaneringsansökningar

Antalet ansökningar om skuldsanering har fortsatt att öka. En för gäldenären mer förmånlig skuldsaneringslag trädde i kraft den 1 november 2016 och många väntade därför med att ansöka tills den nya lagen trätt i kraft. Antalet ansökningar har stabiliserats och var 2018 drygt 18 000. Jämfört med 2013 har antalet ansökningar fördubblats och de senaste 10 åren har antalet ansökningar nästan tredubblats. Verksamhetens kapacitet har ökat under 2018 och myndigheten har hanterat lika många ärenden som har kommit in. Kapacitetsökningen har emellertid inte varit tillräcklig för att minska uppbyggda balanser. I likhet med 2017 avsåg 55 procent av ansökningarna män och 45 procent kvinnor. Av mäns ansökningar beviljades 54 procent och de vanligaste orsakerna till överskuldsättning var sjukdom, arbetslöshet och olönsamhet i företag. Av kvinnornas ansökningar beviljades 63 procent och de vanligaste orsakerna till överskuldsättning var sjukdom, skilsmässa och överkonsumtion. Av de ärenden som handlades under 2018 beviljades sammantaget 58 procent av ansökningarna om skuldsanering, en minskning med 5 procentenheter jämfört med 2017.

Sedan den 1 november 2016 ansvarar Kronofogdemyndigheten för att förmedla betalningar från gäldenärer som fått skuldsanering till deras borgenärer. Sedan betalningsförmedlingen infördes har en rad brister identifierats som rör programmerade kontroller som gör att manuella återkommande rättningar behövs för att redovisning och utbetalningar ska bli korrekta. Bristerna innebär förhöjd risk för felaktig redovisning och försenade utbetalningar till borgenärer. Myndigheten har arbetat med att förbättra kvaliteten på redovisningen under 2018 men är ännu inte klar med det arbetet.

Diagram 5.1 Inkomna ansökningar om skuldsanering

Antal ansökningar

Källa: Kronofogdemyndigheten

Ansökningarna om omprövning av ett skuldsaneringsbeslut ökade från 4 799 2017 till 6 631 ansökningar 2018. Vid utgången av 2018 hade ca 38 000 personer ett pågående beslut om skuldsanering, en ökning med 5 000 jämfört med 2017.

Insatser för att motverka brottslighet

Genom kvarstad i brottmål säkrade Kronofogdemyndigheten 81 miljoner kronor, motsvarande 12 procent av yrkat belopp. Under 2017 säkrades 955 miljoner och 39 procent av yrkat belopp. Det året handlades två ärenden i vilka de yrkade beloppen var ovanligt höga.

Kronofogdemyndigheten har fått indikationer på att myndigheten används som ett brottsverktyg genom att ansökningar om betalningsföreläggande har gjorts avseende fiktiva skulder från vissa företag. Myndigheten har vidtagit åtgärder för att förhindra att sådana skulder fastställs och har även polisanmält några av sökandena i dessa ärenden. Fiktiva skulder har också upptäckts i verkställighetsarbetet och inom skuldsaneringen.

Kronofogdemyndigheten samarbetar med bl.a. Polismyndigheten och Tullverket för att bidra i den tillgångsinriktade brottsbekämpningen. Genom jourverksamhet säkerställer och utmäter myndigheten tillgångar som påträffas utanför ordinarie arbetstid hos gäldenärer som misstänks för eller har samröre med organiserad brottslighet. Gemensamt för dessa gäldenärer är att Kronofogdemyndighetens tidigare tillgångsutredningar har visat att de saknat utmättningsbara tillgångar. Sammantaget har egendom för 4,7 miljoner kronor utmätts inom ramen för jourverksamheten under 2018. Snittet för de senaste fem åren är 5 miljoner kronor per år.

Förtroende för Kronofogdemyndighetens verksamhet

Ett högt förtroende för Kronofogdemyndigheten påverkar allmänhetens och företagens vilja att göra rätt för sig. Det är viktigt att handläggningstider hålls nere och att rättstillämpningen håller hög kvalitet.

Tabell 5.2 Förtroende för Kronofogdemyndighetens verksamhet

	2016	2017	2018
Kantar Sifos anseendemätning	42	38	42
NKI (indexvärde)	i.u.	66	i.u.
Kundservice (antal e-brev och telefonsamtal)	1 469 858	1 517 559	1 488 179

Källa: Kronofogdemyndigheten

I Kantar Sifos anseendemätning 2018 var Kronofogdemyndighetens värde i nivå med tidigare år. Ett anseendeindex över 50 är ett högt anseende för myndigheter och medelvärdet var 30 för alla myndigheter. Undersökningen visar också att kännedomen om myndigheten har ökat sedan 2017 och att källan framför allt är media.

Antalet samtal och e-brev ligger i stort sett i nivå med de senaste åren. Besvarade samtal minskade med 3 procent och den genomsnittliga väntetiden inom kundservice ökade från drygt 8 minuter 2017 till 12 minuter 2018. Nya team har påverkat väntetiderna.

Arbete med jämställdhetsintegrering

Kronofogdemyndigheten har identifierat fyra områden för jämställdhetsintegrering. Myndigheten har bl.a. sett över sina interna chefsutbildningar och den bemötandebildning som alla medarbetare går. En ny modell för att följa kvaliteten i handläggningen har tagits fram för att på ett systematiskt sätt kunna följa upp och sätta in åtgärder om handläggningen varierar beroende på kön. Kvalitetsuppföljningen 2018 visar inga skillnader i hur myndigheten bemöter kvinnor och män i handläggningen. Kronofogdemyndigheten har genomfört en kartläggning av skuldsaneringen som pekar på skillnader mellan kvinnor och män som ansöker om skuldsanering, men ger inte svar på frågeställningen om varför fler kvinnor än män beviljas skuldsanering. Myndigheten har under 2018 inlett en dialog med

en forskargrupp för att påbörja en fördjupad kartläggning och analys.

5.2.3 Analys och slutsatser

Regeringens samlade bedömning är att myndighetens resultat är goda och att Kronofogdemyndigheten i hög grad bidrar till att uppfylla målet för utgiftsområdet.

Myndighetens insatser för att sprida kunskap och information om skulder och privatekonomi är värdefulla. Ett exempel är arbetet med att förebygga avhysningar som bedöms ha bidragit till utvecklingen av det minskande antalet ansökningar om avhysning. Regeringens bedömning är att myndighetens förebyggande, stärkande och aktiverande arbetssätt har betydelse för att minska antalet skuldsatta både på kort och lång sikt.

Regeringen noterar att flera insatser har gjorts som har lett till effektiviseringar, vilket är positivt. Bland annat har produktionsstyrning införts i hela verksamheten. Bytet av stora it-system kommer på sikt att möjliggöra allt fler digitala tjänster och digitaliserad handläggning.

Bristerna i hanteringen av inbetalda medel och i skuldsanerings betalningsförmedling gör att regeringen anser att myndighetens hantering av medel fortsatt behöver förbättras.

Regeringen bedömer att myndigheten under 2018 har bidragit till de jämställdhetspolitiska delmålen om jämn fördelning av makt och inflytande samt ekonomisk jämställdhet i kontakterna med allmänhet och företag genom aktivt arbete med frågor som rör jämställdhetsintegrering.

5.3 Politikens inriktning

Kronofogdemyndigheten har en viktig funktion i arbetet med att upprätthålla god betalningsvilja. Regeringen anser därför att insatser som underlättar för allmänhet och företag att göra rätt för sig ska prioriteras.

Bidra till ett väl fungerande samhälle

Myndighetens kompetens avseende överskuld-sättning är viktig för att tidigt identifiera företeelser och fenomen som kan leda till över-

skuldsättning. Det är viktigt att Kronofogdemyndigheten utifrån denna kunskap vidtar förebyggande åtgärder samt ger stöd till parterna att själva lösa sina mellanhavanden på frivillig väg. Regeringen betonar vikten av att samverka med andra aktörer och myndigheter i detta arbete.

Regeringen ser allvarligt på de brister som uppmärksammas inom hanteringen av inbetalda medel och betalningsförmedlingen. För att försäkra sig om att de åtgärder som Kronofogdemyndigheten har vidtagit är tillräckliga och ger effekt på såväl kort som lång sikt fortsätter regeringen att följa utvecklingen noga.

Förändrade regler för skuldsanering har resulterat i en kraftig ökning av antalet ansökningar om skuldsanering vilket har medfört långa handläggningstider. Det är av stor vikt att myndigheten fortsätter att utveckla arbetssättet för att hantera ärendeflödet och korta handläggningstiderna.

Motverka oseriöst utnyttjande av samhällssystemen

Regeringen betonar att det är viktigt att motverka att samhällssystemen utnyttjas på ett sätt som inte är avsett. Kronofogdemyndigheten ska fortsätta att bidra i arbetet med att bekämpa organiserad brottslighet. Terroristorganisationer och enskilda med kopplingar till terrorism hittar nya och fler tillvägagångssätt för att finansiera sin verksamhet. Det kräver att myndigheterna kontinuerligt uppmärksammar risker och identifierar motåtgärder. Kronofogdemyndigheten ska därför förstärka arbetet med att förhindra och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism. Samverkan med andra är central eftersom frågorna är komplexa och berör flera myndigheter.

Ersättningar och bidrag från välfärdssystemen ska lämnas till dem det är avsett för och inte till oseriösa aktörer eller kriminella. Kronofogdemyndigheten bidrar med information som ligger till grund för andra myndigheters beslut om bidrag och utbetalningar. Det är viktigt att Kronofogdemyndigheten fortsätter att delta i det myndighetsgemensamma arbetet så att rätt personer får det stöd de är berättigade till och risken minskar för att systemen utnyttjas av oseriösa aktörer.

Bemötande, digitalisering och arbetsätt

Kronofogdemyndigheten möter ofta barn i sin verksamhet och det är viktigt att barns rättigheter beaktas i dessa situationer. Kronofogdemyndigheten ingår därför i det kunskapslyft som regeringen genomför avseende barns rättigheter i syfte att höja kompetensen om barnkonventionen och dess tillämpning.

Kvinnor och män ska ges samma möjligheter och villkor. Därför anser regeringen att det är angeläget att Kronofogdemyndigheten fortsätter arbetet med jämställdhetsintegrering. Arbetet omfattar t.ex. att vidta åtgärder om handläggningen varierar beroende på kön och analysera varför fler kvinnor än män beviljas skuldsanering.

Allt fler väljer i dag att hantera sina ärenden via dator eller applikationer i mobiltelefonen när det är möjligt. Därför anser regeringen att det är viktigt att Kronofogdemyndigheten fortsätter arbetet med att ställa om och utveckla den digitala kommunikationen med allmänhet och företag. Utveckling behöver ske utifrån ett tydligt användarperspektiv och leda till nytta för såväl användarna som myndigheten.

Regeringen anser att Kronofogdemyndighetens arbete med att utveckla organisationen och arbetsätten så att verksamheten kan bedrivas mer effektivt är av stor betydelse. Kronofogdemyndighetens utveckling ska också förbättra servicen till allmänhet och företag. Regeringen fortsätter därför att betona vikten av att myndigheten prioriterar digitalisering som leder till snabbare handläggning och högre kvalitet. Såväl digitala tjänster för allmänhet och företag som myndigheternas verksamhetssystem ska präglas av hög it- och informationssäkerhet.

5.4 Budgetförslag

5.4.1 1:3 Kronofogdemyndigheten

Tabell 5.3 Anslagsutveckling 1:3 Kronofogdemyndigheten

Tusental kronor					
2018	Utfall	1 916 490	Anslags-sparande	32 699	
2019	Anslag	1 960 295 ¹	Utgifts-prognos	1 987 806	
2020	Förslag	2 009 009			
2021	Beräknat	2 034 028 ²			
2022	Beräknat	2 065 091 ³			

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 002 118 tkr i 2020 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 001 150 tkr i 2020 års prisnivå

Ändamål

Anslaget får användas för Kronofogdemyndighetens förvaltningsutgifter samt för forskning inom exekutionsområdet.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 5.4 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor					
Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras) ¹	Intäkter som får disponeras ²	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)	Ackumulerat resultat
Utfall 2018	1 391 573	50	50	0	-1200
Prognos 2019	1 500 000	70	70	0	0
Budget 2020	1 530 000	70	700	0	0

¹ Avser grundavgifter vid enskilda respektive allmänna mål, avgifter för försäljning, förberedelse, betalningsföreläggande, kallelse på okända borgenärer, dödande av förkommen handling och betalningsförmedling inom skuldsanering.

² Avser avgifter för lösörekontrakt och växelprotest.

Tabell 5.5 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor				
Uppdragsverksamhet ¹	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)	Ackumulerat resultat
Utfall 2018	10 486	11 061	-576	608
(varav tjänsteexport)	(456)	(436)	(19)	(-108)
Prognos 2019	12 755	11 152	1 603	-433
(varav tjänsteexport)	(960)	(960)	(0)	(0)
Budget 2020	10 570	11 585	-101	0
(varav tjänsteexport)	(960)	(960)	(0)	(0)

¹ Avser pensionsadministration för AP-fonderna och premiepensions-systemet samt tjänsteexport.

Regeringens överväganden

Tabell 5.6 Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:3 Kronofogdemyndigheten

Tusental kronor

	2020	2021	2022
Anvisat 2019¹	1 973 353	1 973 353	1 973 353
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	38 101	70 159	102 371
Beslut	-2 445	-9 484	-10 633
Varav BP20 ³	31 500	24 500	24 500
Varav ³			
Bekämpa välfärdsbrott	25 000	20 000	20 000
Ekonomiskt arbetsgivarbegrepp vid beskattning av arbetstagare som tillfälligt arbetar i Sverige	6 500	4 500	4 500
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 009 009	2 034 028	2 065 091

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2019. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2021 och 2022 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen satsar för att stärka bekämpningen av välfärdsbrott (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1). Kronofogdemyndigheten bidrar med information som ligger till grund för

andra myndigheters beslut om bidrag och utbetalningar. För att möta behovet av samverkan i dessa frågor och för att bekämpa annan ekonomisk brottslighet ökas anslaget med 25 miljoner kronor 2020. För 2021 respektive för 2022 beräknas anslaget ökas med 20 miljoner kronor.

Regeringen aviserar att ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp bör införas vid beskattning av utomlands bosatta personer som tillfälligt arbetar i Sverige (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 12). De kommande förslagen bör träda i kraft den 1 januari 2021. Kronofogdemyndigheten kommer att få hantera fler ärenden med anledning av de nya reglerna. Anslaget ökas därför med 6,5 miljoner kronor 2020. För 2021 beräknas anslaget varaktigt ökas med 4,5 miljoner kronor.

I budgetpropositionen för 2016 ökades Kronofogdemyndighetens anslag tillfälligt t.o.m. 2019 för att hantera ett ökat antal ansökningar om skuldsanering med anledning av skuldsaneringslagen som trädde i kraft i november 2016. Den tillfälliga satsningen upphör och därför minskas anslaget med 20 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att 2 009 009 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Kronofogdemyndigheten* för 2020. För 2021 och 2022 beräknas anslaget till 2 034 028 000 kronor respektive 2 065 091 000 kronor.